Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

5-йил чиқиши
№ 184 (1188)
16 СЕНТЯБРЬ СЕШАНБА 1958 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН

БУГУНГИ СОНДА:

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг КПСС Саратов область комитетига ва область ижроия комитетига табриги (1-бет).
СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчевнинг олимлар халқаро конференциясига табриги (1-бет).
Н. С. Хрушчев профессор К. Ясуини қабул қилди (1-бет).
КПСС XXI съезди шарафига бошланган умумхалқ социалистик мусобақасини янада қизитиб юборайлик! (1-бет).
Ўзбекистон медицина ходимларининг съезди (2-бет).
Ю. Тудаков. — Омманинг ташаббускорлигини тинмай оширайлик (2-бет).
Пахта териш машиналарини сифатли ва тўла ремонтдан чиқариб, мавсумга тахт қилиб қўяйлик! (3-бет).
УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИДА (3-бет).
Бўка район кўп минг килограммчи теримчиларидан Тошкент областининг барча теримчиларига хат (3-бет).
ТАНҚИД ВА БИБЛИОГРАФИЯ: **А. Абдуғафуров.** — Фурқат адабий меросининг янги нашри (3-бет).
Улуғ Хитойдан қўлингни торт! (4-бет).

КПСС XXI съезди шарафига бошланган умумхалқ социалистик мусобақасини янада қизитиб юборайлик!

Мусобақа байроғини янада баланд кўтарайлик

Партиямизнинг навбатдан ташқари XXI съездини чақириш ҳақидаги хуш хабар ишчилар, колхозчилар ва барча меҳнаткашларнинг ижодий ғайрат ва ташаббусини ошириб юборди. Саноат корхоналари ва қурилишларда, колхоз ва совхозларимиз далаларида, савдо ташкилотларида партиямизнинг шонли XXI съезди шарафига социалистик мусобақа яна ҳам қизиб кетди. Съезд шарафига бошланган умумхалқ социалистик мусобақасининг буюк ва ҳал қилувчи кучи давлат планларининг муддатидан илгари ортиғи билан бажарилишини таъминламоқда, партиямиз XX съездининг тарихий қарорларининг муваффақият билан амалга оширилиш имкониятини бермоқда.

КПССнинг навбатдан ташқари XXI съездини чақириш ҳақидаги қарорни областимиз меҳнаткашлари ҳам ишлаб чиқаришда янги меҳнат ғалабалари билан кутиб олдилар. Тошкент тўқимачилари, Оҳангарон шахтёрлари, Бекобод металлурглари, Янгиер қурувчилари, Чирчиқ химиклари, Олмалиқ кончилари, хуллас саноат ва қурилишимизда фидокорона меҳнат қилаётган барча меҳнаткашлар съездни муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун рационализаторлик ва ихтирочилик таклифларини кенг жорий қилиб, ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг юқори сифатли бўлиши учун курашмоқдалар, маҳсулот таннархини камайтириш, иқтисодий тежаш, қурилиш объектларини ўз вақтида арзон ва сифатли қилиб қуриш учун қизғин мусобақалашмоқдалар. Ишлаб чиқаришда меҳнат унумдорлигини ошириш учун кураш тобора авж олмоқда. Чунки, В. И. Ленин айтганидек: **«Меҳнат унумдорлиги, оқибат натижада, янги ижтимоий тузум ғалабасининг энг муҳим асосий шартидир».**

КПСС XXI съезди шарафига социалистик мусобақага қўшилган областимиз саноат корхоналарининг кўпчилиги 1958 йил планини муддатидан олдин бажариш юзасидан олинган социалистик мажбуриятларини муваффақиятли равишда бажариб келмоқда. Областимиз бўйича ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш 8 ойлик плани 103,5 процент қилиб бажарилди, давлатга қўшимча равишда 214 миллион сўмлик саноат маҳсулоти берилди.

Аммо шуни айтиш керакки, 1958 йил охирлаб қолаётганлигига қарамай, областимиздаги 456 саноат корхонасидан 80 таси 8 ойлик ялпи маҳсулот чиқариш планини бажармади ва давлатдан 117 миллион сўмлик маҳсулот қарз бўлиб қолди. Ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича давлат планини ва олинган мажбуриятни бажариб келаётган корхоналар орасида айрим техника-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича топшириқни бажармаётган корхоналар ҳам оз эмас. Айниқса капитал қурилиш соҳасида жиддий камчиликлар бор.

Вазифа — ана шу камчиликларни тезда тугатиб, партиямизнинг шонли XXI съезди шарафига бошланган социалистик мусобақага бошчилик қилишдан, ишчилар, қурувчилар ва барча меҳнаткашларнинг ижодий ғайрат-ташаббусини ишлаб чиқариш планларини муддатидан илгари бажаришга сафарбар этишдан иборат. Шунга эришмоқ керакки, йил охиригача саноат корхоналари ишлаб чиқариш планларининг барча кўрсаткичлар бўйича бажарилишини таъминласинлар.

Областимиз колхоз ва совхозлари далаларида бу йил об-ҳаво шароитининг ноқулай келганлигига қарамасдан пахтадан мўл ҳосил етиштирилди. Партиямиз XXI съезди шарафига бошланиб кетган умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилган колхозчиларимиз, совхоз ишчилари, механизаторларимиз, қишлоқ хўжалигининг барча меҳнаткашлари пахта йиғим-теримига пухта тайёргарлик билан киришмоқдалар. Илғор колхозлар ва совхозлар даласида бўлса пахта йиғим-терими бошланиб кетди.

Вазифа — ҳосилни нобуд қилмасдан ва юқори сифатли қилиб териб олишни таъминлашдан, Улуғ Октябрнинг 41 йиллиги кунигача давлатга планни қоплайдиган миқдорда пахта топширишдан, 20-25 ноябргача эса социалистик мажбуриятни бажаришга эришишдан иборатдир.

Бу вазифани муваффақиятли бажариш учун ҳозирнинг ўзидаёқ пахтани йиғиб-териб олиш ва уни давлатга топширишга тайёргарлик кўриш соҳасида йўл қўйилган камчиликларни тезда тугатиш, сушилка ва хирмонларни тайёрлаш, йўлларни ремонт қилиш зарур. Бу йил 40 минг гектар ердаги ҳосил, яъни 66 минг тонна пахта машиналар билан териб олинади. Шунинг учун машиналарни, механик-ҳайдовчи кадрларни теримга тайёрлаб қўйиш, пахтаси машина билан териладиган майдонларни тайёрлаш зарур.

Яқинда Тошкент шаҳар ва область партия активининг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда КПСС XXI съезди шарафига социалистик мусобақани янада кенгайтиришда область партия ташкилотларининг вазифалари тўғрисидаги масала муҳокама қилинди. Партия активи йиғилиши қатнашчилари КПСС Марказий Комитети Пленумининг партиянинг навбатдан ташқари XXI съездини чақириш ҳақидаги қарорини якдиллик билан маъқулладилар. Партия активи шуни алоҳида қайд қилиб кўрсатдики, Тошкент шаҳар ва областининг коммунистлари, барча меҳнаткашлар партия XXI съезди шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, 1958 йил учун белгиланган саноат ишлаб чиқариши, қурилиш, қишлоқ хўжалигини ривожлантириш планларини муддатидан илгари бажариш, бу йил Ватанга 500 минг тонна пахта етказиб бериш учун қатъиятлик билан курашадилар.

Совет кишилари мамлакатимиз ҳаётида, партиямиз ҳаётида, совет халқи ҳаётида жуда муҳим воқеа бўлган партиямиз съездларини меҳнатда янги ғалабалар билан кутиб олишга одатланиб қолганлар. Саноат корхоналарида, колхоз ва совхозларда, муассасаларда КПСС XXI съезди шарафига умумхалқ социалистик мусобақаси қизиб кетаётган ҳозирги вақтда партия ташкилотлари олдида жуда катта ва шарафли вазифалар турибди. Шаҳар, район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари меҳнаткашларнинг илғор тажрибасини кенг оммалаштиришлари, съезд шарафига бошланиб кетган ажойиб ватанпарварлик ҳаракатига етакчилик қилишлари лозим. Социалистик мусобақанинг уюштирувчилик, ташкил қилувчилик ва сафарбар этувчилик кучини партиямиз томонидан совет халқи олдига қўйилган коммунизм қурилишининг гигант вазифаларини бажаришга қаратмоқ керак.

Социалистик мусобақа — миллионларнинг моддий бойликларни янада кўпроқ яратиш учун, мамлакатимиз куч-қудратини ошириш учун, Ватанимизни янада гўзал ва кўркам қилиш учун, коммунистик жамият қуриш учун олиб борилаётган курашда қудратли воситадир.

Партия ташкилотларининг вазифаси — коммунистик жамият барпо этишда қудратли восита бўлган, ҳозирги кунда КПСС XXI съезди муносабати билан янги куч билан қизиб кетаётган социалистик мусобақанинг ғолиб байроғини баланд кўтаришдан, ишчилар, колхозчилар, механизаторлар ва барча меҳнаткашларнинг коммунистик жамият қуришга бўлган буюк иродаси, ижодий ташаббуси, ғайратига бошчилик қилишдан иборат.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси тарихида муҳим воқеа бўлган, коммунизм йилномасига олтин ҳарфлар билан ёзиладиган шонли XXI съезд шарафига социалистик мусобақа байроғини янада баланд кўтарайлик!

* * *

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг саноат бошқармасига қарашли Чкалов номли механика заводининг коллективи ўртасида КПСС XXI съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун бошланган ҳаракат кенг қизиб кетди. Суратда: меҳнат вахтасида туриб смена топшириғини 200-220 процентга етказиб бажараётган илғор газосваршчик Собир Исаев иш устида.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси

* * *

Ғамхўрликка жавобан

Чирчиқ қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводи коллективининг КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг партиянинг навбатдан ташқари XXI съездини чақириш ҳақидаги қарорини муҳокама қилишга бағишланган митингига мингдан ортиқ ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчилар йиғилди.

— Коллективимиз, — дейди митингда биринчи бўлиб сўзга чиққан завод конструкторлик бюросининг бошлиғи ўртоқ И. Чичель, — партия XX съездининг тарихий қарорларини амалга ошираборнб, сўнгги уч йил ичида маҳсулот ишлаб чиқаришни анча кўпайтирди. Агар 1955 йили заводимиз уч хил қишлоқ хўжалик машиналари тайёрлаган бўлса, ҳозирги вақтда пахтакорларга 7 турдаги механизмлар ва запас қисмлар етказиб берилаётир. 8 ойлик планни муддатидан илгари бажарган коллективимиз партиянинг навбатдан ташқари XXI съезди чақирилиши ҳақидаги хабардан руҳланиб, шу кунларда янада унумли меҳнат қилмоқда.

— Коммунистик партия мамлакатимиз ишлаб чиқариш кучларини ривожлантириш, меҳнаткашлар фаровонлигини ошириш ҳақида тинмай ғамхўрлик қилмоқда. 1959 йил 27 январда очиладиган XXI съезд ва унда муҳокама қилинадиган кун тартиби халқ хўжалигимизни янада янги поғонага кўтаради, ишчиларнинг турмуш даражасини янада яхшилайди. Мен бунга жавобан меҳнат вахтасида туриб, смена нормасини 200 — 250 процентдан бажаришга аҳд қиламан, — дейди темирчилик-пресс цехининг ишчиси ўртоқ Абдукаримов, — ва коллективни XXI съездни катта совғалар билан кутиб олишга чақираман.

Митинг қатнашчилари партиянинг навбатдан ташқари XXI съезди шарафига ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш 1958 йил планини 1 декабргача бажариш, меҳнат унумдорлигини 10 процент ошириш, маҳсулот таннархини 2 процент камайтириш ҳақида мажбурият олдилар.

А. ИСМОИЛОВ.

Коллективимиз аҳди

Республикамизнинг йирик энергетика корхоналаридан бўлган «Фарҳод» гидроэлектростанциясининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг партиянинг навбатдан ташқари XXI съездини чақириш ҳақидаги қарорини зўр хурсандчилик ва мамнуният билан кутиб олдилар. Коллективимиз аъзолари бу съездни муносиб совғалар билан кутиб олиш учун социалистик мусобақани қизитиб, шу кунларда меҳнат вахтасида туриб ишламоқдалар.

Турли касб эгалари бўлган кўпгина энергетиклар съезд шарафига янка тартибда мажбуриятлар олиб, смена топшириқларини бажаришда юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар. Электромонтёр И. Мирзахамов, техник М. Фархутдинов, мастер А. Тухтаров сингари ўнлаб ўртоқлар ўз вазифаларини тез ва сифатли адо этмоқдалар. Улар белгиланган нормани мунтазам равишда 120-140 процентдан бажармоқдалар.

Коллективимиз мавжуд ички резервларни ҳисоблаб чиқиб, съезд шарафига янги оширилган мажбурият олди. Биз электр қуввати ҳосил қилиш йиллик планини муддатидан илгари бажариш ва қўшимча равишда бир неча миллион киловатт-соат электр энергияси ишлаб чиқаришга аҳд қилдик.

Корхонамиз ишчилари бу мажбуриятни амалий иш билан мустаҳкамламоқдалар. Барча агрегатлардан ва иш вақтидан унумли фойдаланиш натижасида сентябрь ойининг ўтган кунларида пландагидан ташқари ўнларча минг киловатт-соат электр энергия саноат корхоналари ҳамда қурилишларга етказиб берилди.

Б. ТАЙКЕНОВ,
Фарҳод ГЭС партия ташкилоти секретарининг ўринбосари.

Мусобақадошлар

«Узбексельмаш» заводига кирар экансиз кўзингиз беихтиёр ҳозиргина завод цехларидан чиқарилган чигит экувчи машиналарга тушади.

Заводнинг 4-цехи. Бу цех ишчилари 1-узел ҳисобланган рамка ҳамда юмалоқ подшипникларни йиғадилар. Шу кунларда фидокорона меҳнат қилаётган 2-смена ишчилари август ойида социалистик мусобақада ғолиб чиқдилар.

Шу цехда меҳнат қилаётган комсомол аъзоси, слесарь Собиржон Тошмуҳамедов яхши натижаларга эришмоқда. Собиржон ўзи билан ёнма-ён ишлаётган слесарь Василий Сисоев билан мусобақадош. Василий узелга ғилдиратувчи юмалоқ подшипникларни бирлаштирса, Собиржон унга плугнинг тишларини ўрнатади. У ҳар сменада узелга 40 ўрнига 75-80 та плуг тишларини ўрнатади.

Шу кунларда бу ҳар икки мусобақадош партиямиз XXI съездини муносиб кутиб олиш учун астойдил меҳнат қилмоқда.

Э. АЗИМОВ.

ДУГОНАЛАР

Киши меҳнат қилса, албатта, роҳатини кўради. Ахир тиниб-тинчимаган, кечани-кеча, кундузни-кундуз демай меҳнат қилган фидокорга «Кам бўлма, барака топ» дейишади-ку. Ҳаммаси меҳнатдан-да. Меҳнат туфайли шуҳрат топади киши...

Дилбар билан Роза ўнинчи синфни битириб, тўқимачилик комбинатига келганларида ёшгина қиз эдилар. Шунинг учун ҳам улар кадрлар бўлими бошлиғининг берган саволларига иймангибгина «Қандай касб бўлса ҳам майли, бекор қолмасак бўлгани» дейишганди. Дугоналар комбинат қучоғига келмасдан олдин бир-бирларини танимасдилар. Лекин меҳнат уларни бир-бирига яқинлаштирди, бир-бири билан қалин дугона бўлишларига йўл очди.

Маъмурият комсомол аъзоси Дилбар Муродовани газмолга гул босиш фабрикасига ишга юборди. Кечагина партадан турган бу қиз фабрика цехларидаги ажойиб автомат машиналарни, чиройлик гуллар босилган газмолларнинг бирин-кетин тахланаётганлигини кўрганида, уларни оддий кишилар бошқараётганига ишонгиси келмасди.

Цех бошлиғи Дилбарни гул босиш машинасининг мастер ёрдамчиси этиб тайинлади. Зеҳнли қиз устози кўрсатган ҳар бир ишни уддабурролик билан бажарар, қудратли агрегатнинг мураккаб қисмларини ўрганишга астойдил ҳаракат қиларди. Орадан ярим йил ҳам ўтмади. Бу орада Дилбар комбинат ҳузурида ташкил этилган техника малакасини ошириш курсларида ўқиди. Цех ишчиларининг тинмай кўрсатган ёрдамлари туфайли Дилбар мастерлик даражасига кўтарилди. Унинг ҳар ишга бош қўшишини, мавжуд техникани кўз қорачиғидай сақлаётганини пайқаган фабрика ва цех маъмурияти кўп ўтмай уни бригада бошлиғи этиб тайинлашди.

Мана, биз Дилбар Муродова меҳнат қилаётган цехдамиз. У бошқараётган гигант агрегат бир зум тўхтамайди. Машина рулонларидан лентадек бўлиб чиқаётган чиройлик газмолдан кўзингиз қамашади. Агрегатнинг чап қанотида «Аъло сифатли маҳсулот бергани учун» деб ёзилган чиройлик бахмал байроқча осиғлиқ турибди. Бу Дилбар бошлиқ бригада аъзоларининг фидокорона меҳнатидан нишона.

Бригаданинг меҳнатсевар қизлари 8 ойлик ишлаб чиқариш планини муддатидан 15 кун илгари бажариб, фақат аъло сифатли газмол тайёрладилар. Дилбар бригадаси аъзолари тайёрлаган маҳсулот браковшчикларни сира хафа қилмайди. Меҳнатсеварлар ҳар сменада нормадаги 675 кип ўрнига 850-900 кип газламани браксиз тайёрлаб бераётирлар...

Биз юқорида Дилбарнинг дугонаси Роза ҳақида ҳам гапирган эдик. Ҳозир Розанинг чаққон қўллари Дилбар машинасида тайёрланган хилма-хил газмолларни синчиклаб тахлаётир. Агар газмолнинг бирор жойида нуқсон кўрса, бас. Шу заҳотиёқ дугонаси — Дилбарга мурожаат қилади. Унинг талабчанлиги, ўз ишига садоқати фабрика коллективини қувонтирмоқда. Роза ҳам олти ой шогирд бўлиб ишлади. Лекин мана шу қисқа вақт ичида у ўз касбининг чинакам устаси бўлиб етишди. Ҳозир газмолга гул босиш фабрикасининг контролер-браковшчиги Роза Ўринбоевани комбинатда танимаган киши йўқ деса бўлади. Чунки унинг номи комбинат ҳамда фабрика ҳурмат тахталаридан сира тушмайди. У, ишлаб чиқариш кенгашларида, жамоат ишларида актив қатнашаётир.

Биз фақат икки дугона — Дилбар Муродова ҳамда Роза Ўринбоеванинг фидокорона меҳнати тўғрисидагина гапирдик. Бироқ Тошкентдаги тўқимачилик комбинатида Дилбар ва Розалар сингари пешқадам ишчи қизлар кўп. Улар КПСС XXI съезди шарафига бошланган мусобақага қўшилиб, ўзларининг фидокорона меҳнатлари туфайли шон-шуҳрат қозонаётирлар.

Р. МУҲСИМОВА.

КПСС САРАТОВ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИГА ВА ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИГА

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Иттифоқи Министрлар Совети Ленин орденли Саратов областининг колхозчиларини, совхоз ва РТС ишчиларини, қишлоқ хўжалик мутахассисларини, партия, совет ва комсомол ходимларини ҳамда барча меҳнаткашларини давлатга 154 миллион пуд ғалла топшириш ва сотиш юзасидан олган социалистик мажбуриятларини бажариб, катта муваффақиятга эришганликлари билан табриклайдилар.

Саратов области колхозлари ва совхозлари партия ва ҳукуматнинг қишлоқ хўжалигини юксалтириш тўғрисида ишлаб чиққан катта тадбирларни амалга ошира бориб, кейинги йилларда 1 миллион гектарга яқин қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштирдилар, дон экинлари ва маккажўхори экин майдонларини анча кенгайтирдилар ҳамда деҳқончиликнинг умумий маданиятини оширдилар. Бу йил область колхозлари ва совхозлари барча қишлоқ хўжалик экинларидан яхши ҳосил етиштирдилар, дон экинларининг бутун ҳосилини прогрессив усул бўлган алоҳида-алоҳида ўриб олиш усули билан ўриб-йиғиб олдилар ва дон экинларининг ялпи ҳосилини серҳосил йил бўлган 1956 йилдагига нисбатан бир ярим баравар кўпайтирдилар. Область ҳеч қачон бу йилгидек кўп ғалла олмаган эди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва ССР Иттифоқи Министрлар Совети Саратов областининг қишлоқ хўжалик меҳнаткашларига қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг ҳамма тармоқларини юксалтиришда янада муваффақиятлар тилайди ҳамда колхозчилар, совхоз, РТС ишчилари, қишлоқ хўжалик мутахассислари ва областнинг ҳамма меҳнаткашлари қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш даражасини янада кўтармоқ, ҳамма турдаги чорва моллар ва паррандалар сонини кўпайтирмоқ, чорвачиликнинг маҳсулдорлигини оширмоқ учун бутун кучларини сарфлайдилар ва бу билан аҳоли учун озиқ-овқат маҳсулотларини ҳамда енгил саноат учун хом ашёни мўл-кўл қилиб вужудга келтириш йўлидаги умумхалқ курашига муносиб ҳисса қўшадилар, деб ишонч билдирадилар.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ　**СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ**　**ССР ИТТИФОҚИ МИНИСТРЛАР СОВЕТИ**

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ РАИСИ Н. С. ХРУШЧЕВНИНГ ОЛИМЛАР ХАЛҚАРО КОНФЕРЕНЦИЯСИГА ТАБРИГИ

КЕТЦБЮХЕЛЬ — ВЕНА, АВСТРИЯ.

Олимларнинг атом асри хавф-хатарларини ва жаҳон олимларининг ана шу хавф-хатарларни йўқотиш йўлида кўра оладиган тадбирларини муҳокама қилмоқ учун чақирилган Халқаро конференциясини Совет ҳукумати номидан ва шахсан ўз номимдан табриклайман.

Илмий экспертларнинг яқинда Женевада бўлиб ўтган кенгаши атом ва водород қуроли синовларининг тақиқланиши устидан самарали контроль ўрнатиш мумкин эканлиги тўғрисида якдиллик билан бир хулосага келди. Совет ҳукумати экспертлар Женева кенгашининг иш натижаларини пухта қараб чиқиб, ядро қуроли синовларини ҳамма жойда тўхтатиш устидан контроль ўрнатиш системаси тўғрисида кенгаш докладларида баён қилинган барча хулосалар ва тавсияларга қўшилди.

Ҳозирги вақтда атом ва водород қуроли синовларини дарҳол ва сўзсиз тўхтатишга халақит берадиган маънавий ғовлар ҳам, техник ғовлар ҳам йўқ ва бўлиши мумкин эмас. Маълумки, Совет Иттифоқи ядро қуроли синовларини бир ўзи тўхтатди ва бу тадбирни ядро қуролини тамомила тақиқлаш йўлидаги биринчи ва муҳим қадам деб ҳисоблади.

Ядро қуроли ва бу қурол синовларини тақиқлаш ҳозирги авлодларнинг ва келгуси авлодларнинг ҳаёти ва соғлиғини таъминлаш учун, жаҳон маданиятининг муваффақиятларини сақлаб қолиш учун зарур эканлиги бошқа кишилардан кўра сиз, муътабар олимларга кўпроқ аёндир. Буни халқларнинг виждони ва хоҳиш-иродаси қаттиқ талаб этмоқда.

Халқаро конференцияда қатнашувчи олимлар атом урушининг олдини олиш йўлидаги курашда ўз кучларини бирлаштириб, ана шу олижаноб курашда ўз билимлари ва тажрибаларига муносиб ўринни олишларига ишонч билдираман.

Олимларнинг Халқаро конференцияси қатнашчиларининг муваффақиятли ва самарали ишлашларини тилайман.

Н. ХРУШЧЕВ.
СССР Министрлар Совети Раиси.

1958 йил 14 сентябрь.

Н. С. ХРУШЧЕВ ПРОФЕССОР К. ЯСУИНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

ЯЛТА, 13 сентябрь. (ТАСС). КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев атом ва водород қуролини тақиқлаш умуяпон кенгашининг Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган раиси, «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофотининг лауреати профессор Каору Ясуини қабул қилди ва у билан суҳбатлашди.

Суҳбатда халқаро аҳвол ва барча мамлакатларнинг ядро қуроли синовларини тақиқлаши билан, Совет-Япония муносабатларини янада яхшилаш билан боғлиқ бўлган кўп масалалар тўғрисида гап борди. Суҳбат самимий, дўстона вазиятда ўтди.

Н. С. Хрушчев, К. Ясуи, унинг рафиқаси ва қизи билан биргаликда «Ливадия» санаторийсида бўлдилар. Профессор К. Ясуи, унинг рафиқаси ва қизи санаторийдан қайтгандан кейин Н. С. Хрушчев ва унинг оиласи билан биргаликда овқатландилар.

СЪЕЗД ШАРАФИГА МЕҲНАТ ВАХТАСИДА ТУРИБ ИШЛАМОҚДАЛАР

БЕКОБОД, **(Телефон орқали олинди).** Шаҳар корхоналарининг ишчилари ва инженер-техник ходимлари КПСС Марказий Комитети Пленумининг партиянинг навбатдан ташқари XXI съездини чақириш ҳақидаги қарорини зўр қувонч билан қарши олдилар.

В. И. Ленин номидаги Ўзбекистон металлургия заводининг 500 дан ортиқ ишчи-хизматчилари йиғилган митингда сўзга чиққан металлурглар Пленум қарорини қўллаб-қувватлаб, ўз касбдошларини XXI съезд шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлашга чақирдилар.

Мартен цехининг пўлат эритувчиси ўртоқ Желяев ўз сўзида шундай дейди:

— КПСС Марказий Комитети Пленумининг бу қарори совет халқининг ҳаётида ғоят қувончли воқеадир. Жонажон партиямизнинг навбатдан ташқари XXI съезди бизни меҳнат зафарларига йўллайди. Ҳаммамиз бир тан, бир жон бўлиб меҳнат қиламиз, мамлакатимиз экономикасини янада гуллаб-яшнашига муносиб ҳисса қўшамиз.

Пўлат эритувчилар пландан ташқари кўплаб пўлат эритиш юзасидан олган аввалги мажбуриятларини ошириб бажариш учун аҳд қилдилар.

Митинг қатнашчилари съезд шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлашларини билдирдилар. Прокат цехининг коллективи илгари қабул қилинган мажбуриятлардан ташқари яна 800 тонна тунука ҳамда кўп миқдорда юпқа пўлат ва сортли прокат ишлаб чиқаришга ваъда берди.

Шу куни шаҳарнинг бошқа корхоналарида ҳам съезд чақирилиши муносабати билан митинглар бўлиб ўтди.

Цемент комбинатининг комсомол-ёшлар сменаси бригадири ўртоқ Афанасьев, корхонамиз ишчилари КПСС XXI съездини муносиб кутиб олиш учун ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар, деди. Комсомол-ёшлар сменаси меҳнат вахтасида туриб Ватанимизга пландан ташқари 500 тонна сифатли цемент чиқариб бериш мажбуриятини қабул қилди.

АНДИЖОН ЧОРВАДОРЛАРИНИНГ ЎЗАРО ТЕКШИРИШ БРИГАДАСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТИГА КЕЛДИ

Мусобақадош Андижон областининг чорвадорларидан ташкил топган ўзаро текшириш бригадаси кеча Тошкентга келди. Бригада составида Андижон областининг илғор қўйчилик ҳамда қорамол фермаларининг мудирлари бор.

Шу куниёқ ўзаро текшириш бригадасининг аъзолари бир неча группага бўлиниб, Тошкент областининг районларига жўнаб кетдилар. Жумладан, Боёвут, Ховос, Бекобод ва Мирзачўл районларига Ворошилов район партия комитетининг секретари ўртоқ А. Садовник бошчилигидаги ўзаро текшириш бригадасининг аъзолари бордилар.

Андижон район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Мамажонов бошчилигидаги 2-группа Бўка, Пискент, Оҳангарон ва Паркент районларига жўнаб кетди. Мусобақадош чорвадорлар областимизнинг Калинин, Қорасув, Тошкент, Орджоникидзе ҳамда Бўстонлиқ районларининг чорва хўжалиги билан ҳам танишиб чиқадилар.

Ўзбекистон медецина ходимларининг съезди

15 сентябрда Тошкентда Ўзбекистон медицина ходимларининг съезди ўз ишини бошлади. Навоий номидаги опера ва балет театрининг залига республиканинг ҳамма областларидан ва Қорақалпоғистон АССР дан келган делегатлар тўпланди. Улар орасида саноат корхоналаридаги медицина-санитария қисмларининг, қишлоқ участка касалхоналари ва колхоз соғлиқни сақлаш пунктларининг практик врачлари, даволаш-профилактика муассасаларида ишловчи ўрта малумотли медицина ходимларининг вакиллари, илмий текшириш муассасаларининг, Ўзбекистон ССР даги олий ва ўрта медицина ўқув юртларининг ходимлари бор. Шунингдек, иттифоқчи республикалар медицина жамоатчилигининг вакиллари, Москва ва Ленинграднинг атоқли олимлари меҳмон бўлиб келдилар.

Съезднинг раҳбар органлари: президиум, мандат комиссияси ва редакцион комиссия, секретариат сайланади.

Президиум столи олдида — Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретарлари Р. Е. Мельников ва З. Р. Раҳимбобоева, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Р. Ғ. Ғуломов, СССР Соғлиқни сақлаш министрининг ўринбосари М. В. Хомутов, СССР Медицина фанлари академиясининг вице-президенти В. Д. Тимаков, Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министри Р. С. Соатов, Қозоғистон Соғлиқни сақлаш министри С. Р. Каримбоев, Туркманистон Соғлиқни сақлаш министри Д. Непесов, Қирғизистон Соғлиқни сақлаш министри Ю. Е. Данилов, Тожикистон Соғлиқни сақлаш министрининг ўринбосари М. Т. Пўлатова, Озарбайжон Соғлиқни сақлаш министрлиги илмий кенгашининг раиси профессор Д. Ю. Гусейнов, Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги илмий кенгашининг раиси профессор Э. И. Отахонов, СССР Медицина фанлари академиясининг корреспондент аъзоси З. И. Умидова, профессор, медицина фанлари доктори М. С. Турсунхўжаева, Наманган область, Тўрақўрғон районидаги Киров номли колхоз медицина-санитария қисмининг бош врачи А. Исоков, Қорақалпоғистон АССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг бош хирурги У. Холмуродов, Сурхондарё область, Шеробод районидаги Ленин номли колхоз фельдшерлик—акушерлик пунктининг мудири С. Маматов, Фарғона область, Қува район касалхонасининг бош врачи Н. И. Киреева, Бухора область, Харгуш қишлоқ участка касалхонасининг врачи М. П. Мухамедов, Тошкент медицина институтининг профессорлари А. А. Асқаров, Г. Н. Терехов, С. А. Молчанов ва бошқалар ўтирибдилар.

Делегатлар гулдурос қарсаклар остида Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети Президиумини съезднинг фахрий президиумига сайлайдилар.

Ўзбекистонда соғлиқни сақлаш ишининг аҳволи ва уни ривожлантириш перспективалари тўғрисида доклад қилиш учун республика соғлиқни сақлаш министри **Р. С. Соатовга** сўз берилади.

Докладчи Совет ҳокимияти йилларида Ўзбекистонда аҳолининг соғлигини сақлаш соҳасида ғоят катта ишлар олиб борилганлигини кўрсатувчи ёрқин рақамларни келтирди. Касалхона муассасаларининг сони революциядан аввалги вақтдагига нисбатан 12 баравардан зиёд, бу муассасалардаги ўринларнинг сони эса қарийб 45 баравар кўпайган. Ҳозирги вақтда республикада 8.560 врач, яъни революциядан аввалдагига нисбатан 84 баравар кўп врач, 533 тиш врачи, 1.737 фармацевт, 27 мингдан ортиқ ўрта маълумотли медицина ходимлари ишлаб турибди. 1957 йилда соғлиқни сақлаш тадбирлари учун қилинган харажатлар аҳолининг жон бошига ҳисоблаганда 1914 йилдаги 14 тийин ўрнига 145 сўмни ташкил этди. Буларнинг ҳаммаси Коммунистик партиянинг ва Совет ҳукуматининг соғлиқни сақлаш ишига тинмай ғамхўрлик қилишлари натижасидир.

Ҳозирги вақтда Ўзбекистонда 800 — 850 кишига бир врач тўғри келади. Холбуки Туркияда 2,9 минг кишига, Эронда 8,6 минг кишига, Покистонда 13,5 минг кишига, Афғонистонда 47,4 минг кишига, Жанубий Вьетнамда 59,8 минг кишига, Камбоджада 87 минг кишига бир врач тўғри келмоқда. Хатто техника жиҳатидан кўпроқ ривожланган Бельгия, Буюк Британия, Франция, Финляндия, Швеция ва бошқа баъзи мамлакатларда ҳам аҳоли врачлар билан Ўзбекистондагига нисбатан камроқ таъминланган.

Совет ҳокимияти йилларида республикада аҳолининг ўлими қарийб беш баравар, болаларнинг ўлими 10 баравардан зиёд камайди.

Ўзбекистонда совет соғлиқни сақлаш ишларининг энг муҳим муваффақиятларидан бири — юқумли касалликларнинг камайганлигидир. Ўтмишда юқумли касалликлар бошқа касалликлар ўртасида анча ўрин олиб келган. Бу ерда, жумладан, безгак касали чинакам офат бўлиб келган. 1940 йилда ҳам Ўзбекистонда 200 мингдан ортиқ кишининг безгак касаллигига дучор бўлганлиги рўйхатга олинган эди. 1957 йилда эса бутун республикада атиги 177 киши безгак касалига мубтало бўлган. Бошқа юқумли касалликларга қарши курашда ҳам анча натижаларга эришилди. Бироқ, республикада қизилча, бўғма, кўк йўтал, қизомиқ, грипп сингари юқумли касалликлар ҳали бор. Санитария ва профилактика ишларини тубдан яхшилаш йўли билан бу касалликлар сонининг кескин суратда янада камайишига эришиш зарур. Докладчи шаҳар ва қишлоқ аҳолисига медицина хизмати кўрсатишнинг аҳволини характерлаб, республика медицина ходимлари олдида турган вазифаларга тўхталди. У айниқса саноат корхоналарида профилактика ишларини кучайтириш, қишлоқ меҳнаткашларига медицина хизматини яхшилаш, қишлоқ жойларда болалар яслилари, консультациялари, туғруқхоналарни янада кенгайтириш зарурлигини кўрсатди. Докладнинг кейинги қисмлари республикада медицина фанининг аҳволи ва кадрлар тайёрлаш масаласига бағишланди.

Докладчи республикада медицина кадрлари тайёрлаш ишининг кенг ташкил қилинганлигини таъкидлаб, студентларнинг ишлаб чиқариш тажрибасининг қўйилишини тубдан яхшилаш зарурлигига эътиборни жалб этади.

Ўртоқ Соатов докладининг охирги қисмини етти йилликда республикада соғлиқни сақлаш ишларини ривожлантириш перспективаларига бағишлайди. Ўзбекистоннинг халқ соғлигини сақлаш ишига йил сайин сарф қилинадиган маблағ миқдори ҳозирдаёқ бир миллиард сўмдан ортди. Бу харажатлар келгусида янада кўпаяди. 1959 — 1965 йилларда капитал маблағларнинг умумий ҳажми 580 миллион сўм мўлжалланади.

Касалхоналардаги ўринлар сонини қўшимча суратда 20 мингга кўпайтириш мўлжалланади, бу эса ҳар 10.000 кишига ҳисоблаганда 1957 йилдаги 57 ўрин ўрнига 75 ўрин бўлишини таъминлайди. Давлат бюджети ҳисобидан сақланадиган болалар яслиларидаги ўринлар сони 60 процент кўпайтирилади. Перспектив планда аҳолига поликлиникалар орқали хизмат кўрсатишга алоҳида эътибор берилади. Бу ерда асосий вазифа — территориал участкаларни майдалашдан иборатдир.

Хотинларга ва болаларга медицина хизматини янада яхшилаш учун янги туғруқхоналар ва болалар касалхоналарини ташкил қилиш кўзда тутилади. Санатория-курорт ёрдамини янада яхшилаш ва санаторийлар ҳамда дам олиш уйларини кўпайтириш мўлжалланади.

Ана шу тадбирларнинг ҳаммасини муваффақият билан бажариш кадрлар тайёрлашнинг янада кенгайтирилишига боғлиқдир. Етти йилликнинг охирига бориб республикада врачлар ва ўрта маълумотли медицина ходимларининг сони анча кўпаяди.

Ўртоқ Соатов ўз докладини тамомлаб, Ўзбекистоннинг ҳамма медицина ходимлари ҳозирги вақтда совет соғлиқни сақлаш ходимлари олдида турган юксак вазифаларни амалга ошириш учун бутун куч ва билимларини сарф қиладилар, КПСС XXI съездини ишда янги муваффақиятлар билан кутиб оладилар, деб улар номидан ишонтирди.

Доклад юзасидан музокаралар бошланди. (ЎзТАГ).

Суратда: Тошкент медицина институти микробиология кафедрасининг мудири, Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган фан арбоби, медицина фанлари доктори профессор П. Ф. Самсонов ассистентлардан Н. Аҳмедов ва Ч. Абдировлар билан консультация ўтказмоқда.

Б. Мазур фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

Қисқа сатрларда

* **Оҳангарон.** Шаҳар халқ маорифи бўлими ва ота-оналар комитетининг ташаббуси билан Катта Оҳангаронда 8-ўрта мактаб учун 2 қаватли ҳашаматли бино қурилди. Барча қулайликларга эга бўлган бу янги мактаб 1 сентябрда ишга туширилди.

А. Кўкиев.

* **Бекобод.** Райондаги Навоий номли колхозда МТСдан сотиб олинган техникани сақлаш учун катта трактор парки қуришга киришилди. Олтмишта сигирга мўлжалланган типовой молхона биноси эса яқинда битказилиб, фойдаланишга топширилди.

Н. Шербеков.

* **Верхне-волинск.** Свердлов номли колхознинг ҳушманзарали ерида қариялар чойхонаси қурилиб, ишга туширилди. Бу ерда маданий дам олиш учун қулай шароитлар яратилган.

Н. Хайруллаев.

* **Сирдарё.** Колхозчилар талаби қондирилиб, район маркази ва Ильич номли колхоз маршрути бўйича 20 километрлик масофада пассажир автобуси қатнай бошлади. Натижада колхозчилар учун катта қулайлик туғилди.

Қ. Кенжаев.

Ишчилар учун янги уй-жой биноси

Тошкентдаги Ишчилар шаҳарчаси массивида янги уй-жой бинолари сони борган сари кўпаймоқда. Яқинда бу ерда Тошкент пайпоқ-трикотаж фабрикасининг ишчи, хизматчилари ва инженер-техник ходимлари учун қурилаётган уй-жой биноси битказилиб, фойдаланишга топширилди. Янги бинога 25 оила кўчиб кирди.

Архитектура жиҳатидан чиройли қилиб қурилган бино яшаш учун барча қулайликларга эга.

Қ. АҲМЕРОВ.

Касаба союз кутубхоналарига эътиборни кучайтирайлик

Ишчилар синфининг маданий савиясини кўтариш ва техника билимини оширишда касаба союз кутубхоналарининг роли катта.

Кутубхоналар илмий-техника адабиётларини кенг тарғиб қилиш орқали омма орасида техника билимларининг ёйилишига, фан ва техника ютуқларининг ишлаб чиқаришга жорий қилинишига ёрдам бермоқдалар.

Кейинги йилларда касаба союз кутубхоналари тармоғи анча кенгайди. Касаба союзлари ҳозирги кунда китоб фонди 1,5 миллион томдан ортиқ бўлган 325 стационар кутубхонага эга. Уларнинг ходимлари китобхонлар билан ишлашни бирмунча яхшилаб, ишчи-хизматчиларнинг маданий савияси ва умумий маълумотини ошириш йўлида самарали хизмат қилмоқдалар.

Ишчи ва хизматчилар орасида адабиётга бўлган қизиқишни янада кучайтиришда давлат савдоси ва матлубот кооперацияси ходимлари касаба союзи республика комитети кутубхонаси коллективи яхши натижаларга эришди. Бу маданият ўчоғи Бутуниттифоқ кўригида ғолиб чиқиб, «Касаба союзларининг намунали кутубхонаси» деган номни олишга муваффақ бўлди. Бу ерда китобхонлар сонини кўпайтириш мақсадида 23 та кўчма кутубхона ташкил қилинган. Доимий равишда китобхонлар конференциялари, адабий кечалар, донгдор кишилар билан учрашувлар уюштирилмоқда. Бундан ташқари тавсия этилган китоблар рўйхати, плакатлар, фотомонтажлар чиқарилаётир.

Давлат муассасалари ходимлари касаба союз область комитетининг кўчма кутубхонаси маданий хизмат кўрсатишни анча яхшилади. 50.000 томдан иборат китоб фондига эга бўлган бу кутубхона аъзоларининг сони 3000 кишини ташкил этади.

«Ташсельмаш» заводи кутубхонасининг намунали ишлаётганлигини ҳам қайд қилиб ўтиш лозим. Бу ерда лекциялар, диспутлар, тематик кечалар ва ёзувчи ҳамда шоирлар билан учрашувлар ўтказиб турилади. 1-пойафзал фабрикаси кутубхонаси комсомол ташкилоти билан биргаликда «Соғлом турмуш учун» деган темада кечалар уюштирмоқда. Бундай кечаларга иштирок этаётган китобхонлар коммунистик аҳлоқ ҳақида лекция ва суҳбатлар тинглайдилар.

Маҳаллий саноат ва коммунал хўжалик ходимлари касаба союзи область комитетининг кутубхонаси техника адабиётларини кенг пропаганда қилмоқда. Бу ерда бир йил давомида ишлаб чиқариш ва техникага оид 1500 китоб ўқишга берилган.

2900 китобхонга эга бўлган Сталин номли Чирчиқ электрохимия комбинати кутубхонасида ўтган йили 300 лекция, 58 адабий кеча ташкил этилди. Кутубхона ходимлари активлик ва ташаббусни бу йил ҳам давом эттириб, яхши натижаларга эришмоқдалар.

Аммо шу билан бирга кўпгина касаба союз кутубхоналари ишчи ва хизматчиларнинг кун сайин ўсиб бораётган маданий талабларига жавоб берадиган даражада ишламаётир. Айрим кутубхона ходимлари ўз вазифаларини китоб беришдангина иборат деб ўйлаб, китобхонлар эҳтиёжи билан қизиқмайдилар. Бир қатор кутубхоналарда ўқишга тавсия қилинадиган китоблар рўйхати тузилмайди. Энг яхши асарлар ҳақида ахборотлар бериш йўлга қўйилмаган, ижтимоий-сиёсий ва илмий-оммабоп адабиётларни пропаганда қилиш ишлари бўшаштириб юборилган. Жумладан, абразив заводи кутубхонасида шу йилнинг етти ойи мобайнида илмий асарлардан фақат 11 таси ўқишга берилган.

«Таштекстильмаш», Бекободдаги металлургия, «Чирчиксельмаш» заводлари ва бошқа саноат корхоналаридаги кутубхоналар қониқарсиз ишламоқда. Улар ишлаб чиқаришдан ажралиб қолганликлари учун ишчиларнинг техника билимларини оширишда етарли ёрдам кўрсата олмаётирлар.

Кутубхоналарга янги аъзолар жалб қилиш иши ҳали ҳам яхши йўлга қўйилган эмас. Айрим касаба союз ва шаҳар кутубхоналарининг яхши иш тажрибаси оммалаштирилмайди. Бир қатор касаба союз ташкилотлари, айниқса совхоз, МТС, РТС касаба союз ташкилотлари ўз кутубхоналарига етарли ғамхўрлик қилмаётирлар, китоб фондини бойитиш ҳақида ўйламаётирлар. Кўпгина кутубхоналар ўқиш хонасига эга эмас, айрим касаба союз кутубхоналарининг бинолари қаровсиз ташлаб қўйилган. Баъзи касаба союз, хўжалик ташкилотларининг раҳбарлари кутубхоналарнинг узлуксиз ишлаши учун зарур шароитларни яратиб бермаётирлар.

Касаба союзларнинг республика, область, фабрика, завод комитетлари кутубхоналар ишидаги камчиликларни тугатишлари ҳамда уларга раҳбарликни яхшилашлари лозим.

С. ШАПИРО,
Ўзбекистон касаба союзлари республика советининг старший инструктори.

БОСИЛМАГАН ХАБАРЛАР ИЗИДАН

Тартибсизликларга чек қўйилсин

Редакциямизга келган бир хабарда Тошкент давлат медицина институтининг терапевтика клиникаси ишида юз бераётган жиддий камчиликлар тўғрисида ёзилган эди. Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги даволаш-профилактика бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Голосовкернинг редакцияга маълум қилишича, текшириш ўтказилганда хабарда келтирилган фактлар асосан тасдиқланган. Клиниканинг санитария аҳволини яхшилаш, касалларни ички кийим, чойшаб, кўрпа ғилофи ҳамда идишлар билан таъминлаш юзасидан тегишли чоралар кўрилган.

Қорасарой кўчасида сув танқислиги қачон тугатилади?

Редакцияга келган хабарларнинг бирида Қорасарой кўчасидаги водопровод колонкаларида сувнинг доимо бўлиб турмаслигидан шикоят қилинган эди.

Тошкент «Водоканал» трестининг бошқарувчиси ўртоқ Хўжаевнинг редакцияга маълум қилишича, Қорасарой кўчасидаги хонадонларни сув билан таъминлашни яхшилаш учун бу кўчадаги водопровод тармоғини шимолий саноат зонасида янги қурилаётган водопровод линиясига туташтириш лойиҳаси тузилган. Бу ишни шу йилнинг охиригача тамомлаш кўзда тутилади.

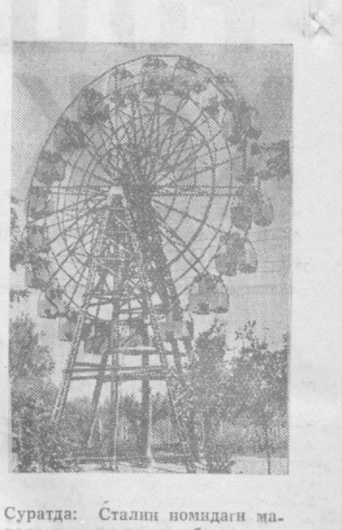

Суратда: Сталин номидаги маданият ва истироҳат боғида қурилаётган янги аттракцион — «Ҳаво ҳалқаси». У яқин кунларда ишга туширилади.

В. Надеждин фотоси.

БИЗГА ЁЗАДИЛАР

Бу йил САГУ филология факультетининг журналистика бўлимида «Қишлоқ хўжалиги агротехникаси ва механизациянинг асослари» деган янги курс ўқитила бошлади. Бу студентларга қишлоқ хўжалиги масалаларини ўрганиб олишда катта ёрдам бермоқда.

Шунингдек, II-III курс студентлари ҳам кун сайин ортиб борган кўп тиражли газеталарда ўқув практикасини ўтаётирлар.

М. Йўлдошев.

Тошкент шаҳар, Куйбишев районидаги болалар кутубхонаси ёшларнинг севимли жойига айланган. Кутубхонанинг китоб фонди янги нашр қилинаётган китоблар ҳисобига бойиган сари, унинг китобхонлари ҳам кун сайин ортиб бормоқда. Ҳозир кутубхонанинг 18 мингга яқин китобдан иборат фонди, бир ярим мингга яқин китобхони бор. Кутубхонада ойида икки марта китобхонлар конференцияси ўтказилиб турилади.

А. Бобоқулов.

Ажойиб саёҳат

Тошкентдаги Островский номли пионерлар саройининг тўгарак аъзоларидан бир группаси бепоён Ватанимиз бўйлаб қилинган саёҳатдан яқинда қайтиб келдилар. Саёҳатчи ўқувчилар билан биз ҳам бирга эдик. Дастлаб қудратли Ватанимиз пойтахти Москвада бўлдик. Москва Кремлини, Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасини, Третьяков галереясини зўр қизиқиш билан томоша қилдик, Ленин, Сталин мавзолейини бориб кўрдик. Москва метросига тушдик.

Сўнгра Ватанимизнинг Рига, Вильнюс, Таллин ва Ленинград шаҳарларига бордик. Бу шаҳарларда пионер ва ўқувчиларнинг тўгаракларда қилган ишлари, пионер саройлари, парклар, музейлар ва бошқа диққатга сазовар жойлар билан танишдик.

Бир ой давом этган бу ажойиб саёҳат бизда жуда катта таассурот қолдирди. Саёҳат қатнашчилари ўз таассуротларини мактабларидаги ўртоқларига сўзлаб бермоқдалар.

А. МИРЗААҲМЕДОВ,
Ш. УСМОНОВ,
Островский номидаги пионерлар саройининг тўгарак қатнашчилари.

ЮРАК СЎЗЛАРИ

(Совет врачларига)

Ҳар инсон юрагида ҳаётнинг қони кезар,
Олам-олам умидлар яшайди тоза онгда.
Инсон ўз эртасини бугундан ўйлар, сезар,
Қуёш болққани каби она-Ватанда, тонгда.
Чақалоқ туғилиши келтиради хушхабар,
Мурғаккина кўзларда кўринади истиқбол,
Ҳаётнинг улғайиши ҳар нарсадан муътабар,
Яшар ҳур замонада авлодлар бемалол.
Пешонани силайди ҳамшира она каби,
Чақалоқнинг кулгиси қуёш нуриден равшан.
Она сутин эмади тамшаниб турар лаби,
Авлоднинг ўсишиға бизда бор катта имкон.
Юракнинг тепишида врачларнинг назари,
Уларнинг меҳри билан ҳамнафасмиз ҳар куни.
Чунки ҳар инсон учун очиқ замона бағри
Худди кундуздай ёруғ умримизнинг ҳар туни.

Саксонга кирган чол ўзин бардам сезади,
Набираси ёнида силайди пешонасин.
Врачларни мақтайди, чин қалбдан сўйлайди,
Ҳурматда кутгандайин фарзандлар ўз онасин.
Оппоқ фартук кийганлар, меҳрибондир инсонга,
Қон томирин ушларкан билиниб турар тана.
Совет фани абадий довруқ солар жаҳонга,
Ўлим билмаган умр бизда қурар тантана.
Юрак сўзларин айтиб Сизга ташаккур учун
Боғлардан гуллар териб келтирдим қадрдонлар.
Совет медицинаси яна кўрсатар кучин,
Яшашнинг томларини ўқийди жонажонлар.

Юсуфжон ҲАМДАМ.

Омманинг ташаббускорлигини тинмай оширайлик

ПАРТИЯ ТЕМАСИДА

Ташаббусда гап катта. Хўжалик планларининг муваффақиятли бажарилиши, кенг меҳнаткашлар оммасининг коммунистик онгини тинмай ошира бориш асосан партия ташкилотларининг ташаббусига, барча коммунистларнинг активлигига боғлиқдир. Шунинг учун ҳам партиямиз омманинг ташаббускорлигини ошириш масаласига катта эътибор бериб келмоқда.

Чирчиқ шаҳар партия ташкилоти бу соҳада бир қанча самарали ишлар қилди ва қилаётир. Шаҳар саноат корхоналарида сўнгги йилларда коммунистлар авангардлигида бир қанча хил янги саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ўзлаштирилди, маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми мўлжалдагидан анча оширилди. Шу йилнинг ўтган 8 ойида шаҳар саноати 1957 йилнинг шу муддатидагига қараганда 26 процент кўп маҳсулот чиқаришга муваффақ бўлди. Шуниси қувончлики, бундай юқори кўрсаткичга ишлаб чиқариш кучларидан максимал фойдаланиш йўли билан эришилди.

Бундай муваффақиятни қўлга киритишда корхоналардаги коммунистлар, бошланғич партия ташкилотлари зўр ташаббускорлик ва ташкилотчилик ролини ўйнадилар. Бунга бир қанча мисоллар келтириш мумкин.

«Узбекхиммаш» заводида металл ва электр қувватини тежаш энг асосий масалалардан ҳисобланади. Заводнинг темирчилик цехида коммунист темирчи ўрток Куцевалов деталларни механик ишлов пайтида жуда кам қиринди чиқадиган қилиб тайёрлаш мумкинлигини тажрибада исботлади. Ўтган 8 ой мобайнида Куцевалов бригадасининг ўзи 125 тонна металл тежади.

Бу ташаббус туғилиши биланоқ уни завод партия комитети дарҳол илиб олди, қўллаб-қувватлади. Ўртоқ Куцеваловнинг иш тажрибаси завод партия комитетининг тавсияси билан бошқа цехларда, айниқса қуюв цехида кенг оммалаштирилди. Бу ташаббусга қўшилган қуювчи комсомоллар металл тежаш йўли билан пландан ташқари 1 компрессор ишлаб чиқариш учун етадиган ҳамма қуйилмаларни тайёрлаб бериш мажбуриятини олдилар. Бу мажбурият муваффақиятли бажарилаётир.

Яқинда завод партия комитети ишлаб чиқариш маданиятини ошириш ва иш ўринларининг озодалиги учун индивидуал ва коллектив социалистик мусобақани кучайтириб юборди. Натижада завод территорияси ва цехларда жуда катта ўзгаришлар бўлди. Транспорт ҳаракатини яхшилаш мақсадида 500 квадрат метрдан кўп йўл ва тротуарга асфальт ётқизилди, кўримсиз ускуналар бўялди ва ремонт қилинди, завод территориясидаги бинолар оқланди, қизил бурчаклар шинам жиҳозланди, ҳамма цехда душхоналар қурилди.

Завод партия комитети бу йил ўз ташаббуси билан бир қанча актуал масалаларни муҳокама қилди ва корхона хўжалигини ривожлантиришга яқиндан ёрдам берди. Партия комитети актуал масалаларни тез-тез муҳокама қилаётганлиги, қабул қилинган қарорларни изчиллик билан амалга ошираётганлиги, кўп сонли активга таяниб иш кўраётганлиги учун ҳам корхонада инженер Эшонов, экономист Султонов, конструкторлар Жалилов, Кириянчев ва Обояков ўртоқлар сингари ташаббускор кишилар сони тез кўпайиб бормоқда, давлат планлари ой сайин ошириб бажарилаётир.

160-қурилиш тресги партия ташкилоти ҳам бинокор ва монтажчиларнинг ижодий ташаббускорлиги ва меҳнат активлигини ошириш учун курашни қизғин давом эттирмоқда. Бу йил бу партия ташкилоти «Ишчи кадрлар танлаш ва уларни тарбиялаш», «Меҳнатни муҳофаза қилиш ва техника хавфсизлигининг аҳволи», «Партиявий-сиёсий ишларни яхшилаш тадбирлари» тўғрисидаги масалаларни муҳокама қилди. Бу масалалар партия мажлисларида атрофлича муҳокама қилингач, конкрет қарорлар қабул қилинди, улар бирмунча изчиллик билан бажарилаётир. Жумладан, партиявий-сиёсий ишларни яхшилаш мақсадида партбюро 11 кишидан иборат лекторлар группаси ва 63 кишидан иборат агитколлектив ташкил этди. Коммунист ва комсомол аъзоларидан иборат бўлган бу коллектив қурилиш майдонларида оммавий-сиёсий ишларни кучайтириб юборди.

Трест партия ташкилоти ишчи ва хизматчиларнинг умумий билимини ва иш малакасини ошириш масаласига катта эътибор бераётир. Бу йил трестдаги инженер-техник ходимлардан 40 киши кечки марксизм-ленинизм университетига, 11 киши ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда олий ўқув юртларига ва 23 киши техникумларга ўқишга кирди. Ёш ишчилардан 60 киши қурилиш территориясида ташкил этилган кечки мактабда ўқиётир.

Бир партия йиғилишида мактабларнинг янги ўқув йилига тайёрлаш учун оталик ёрдамини кучайтириш юзасидан қарор қабул қилинган эди. Партия ташкилотининг актив таъсир кўрсатиши натижасида 12 ва 14-мактаблар тез ва сифатли ремонт қилинди.

«Чирчиксельмаш» заводи партия ташкилоти ташкилотчилик ишлари соҳасида бой тажрибага эга. Бу ерда деярли кўпчилик цехларнинг бошланғич партия ташкилотлари ўз ташаббуслари билан ишлашга одатланганлар. Улар завод партия бюроси белгилаган тадбирларни амалга оширган ҳолда, ўз ташаббуслари билан жуда кўп иш қиладилар. Темирчилик-пресс цехи партия бюроси аъзоларининг ташаббуси билан йил бошидан бери иш жойларини озода тутиш ва цех ичида транспорт хизматини тартибга солиш юзасидан бир қанча ишлар қилинди.

Қуюв цехида энг кўп қўл тутадиган жой эритиш бўлими эди. Бу бўлим тез ва унумли ишлай олмаганлиги туфайли бутун цех кўрсаткичи пасайиб кетарди. Тажрибали пўлат эритувчи коммунист Ортиқали Эшматов сменадошлари Габдураҳмонов ва Савин ўртоқлар билан биргаликда старший мастер Медведев ёрдамида пўлат қуйилмалари чиқаришни кўпайтириш ва бракни камайтириш юзасидан ўзларича конкрет план ишлаб чиқдилар. Улар шу план асосида иш жойини бошқача ташкил этдилар, шихта тўкишни тезлаштириш ҳисобига жадал эритмалар сонини анча оширдилар. Бу тажриба кенг қўлланилгач, бўлимда маҳсулот ишлаб чиқариш аввалгидан кескин кўпайди.

Завод партия бюроси ва цех партия ташкилотлари ташаббуси билан қилинган шу сингари ишлар жуда кўп. Партиявий-ташкилий ва оммавий-сиёсий ишларни кучайтириш йўли билан ижодий ташаббускорликка кенг йўл очиб бериш натижасида сўнгги икки йил ичида корхонада 4 та янги хил машина ишлаб чиқариш ўзлаштирилди ва у кўплаб чиқарила бошланди. Барча коммунистларнинг янги техника ва илғор технологияни кенг қўлланиш, мавжуд ишлаб чиқариш майдонидан маҳсулот олишни кўпайтириш, бракни камайтириш, металл, электр қуввати ва шу сингари бошқа материалларни кўпроқ тежаш учун зўр активлик билан курашишлари натижасида корхона бўйича 8 ойда 9 ойлик план бажарилди.

«Чирчиксельмаш» заводи коммунистларининг ташаббуси билан идора ходимлари сонини камайтириш, бошқарув аппаратини ихчамлаштириш ва унинг оператив ишлашини таъминлаш юзасидан қилинаётган ишлар айниқса эътиборга моликдир. Бошланғич партия ташкилотларининг актив иштироки билан йил бошидан бери бошқарув аппаратидан 30 киши бошқа ишга ўтказилди.

Шаҳардаги барча саноат корхоналарида партия ташкилотлари КПСС XX съезди кўрсатмаларига амал қилиб, техникани ҳамма чоралар билан тараққий эттириш ва ишлаб чиқаришни такомиллаштириш, механизация ва автоматизацияни кенг жорий этиш масалалари билан мунтазам шуғулланмоқдалар. Шу темаларга бағишланган умумий партия йиғилишлари, бюро мажлислари, ишлаб чиқариш кенгашлари, инженер-техник ходимларнинг йиғилиши тез-тез ўтказиб турилади. Бундай йиғилишларда тўпланган таклифлар асосида ҳамма корхоналарда 1959 йилда ва кейинги бир неча йиллар давомида ишлаб чиқаришни автоматлаштириш ва механизациялаш плани ишлаб чиқилди.

Рационализаторлик ва ихтирочилик ҳаракатини оммавий тус олдириш учун кураш партия ташкилотларининг диққат марказида туриши керак бўлган асосий масаладир. «Электромаш», «Чирчиксельмаш», «Узбекхиммаш» заводларининг партия ташкилотлари рационализаторлик бюролари фаолиятини активлаштириш, янгилик яратувчилар сонини кўпайтириш ва киритилган таклифларни ўз вақтида ишлаб чиқаришга жорий этиш юзасидан бир қанча тадбирларни кўрмоқдалар. Бу корхоналарда рационализаторлик таклифлари тўплаш ойлиги, рационализатор ва ихтирочилар конференцияси, энг яхши таклифлар учун конкурслар мунтазам ўтказиб турилади. Шунинг учун ҳам бу корхоналарда рационализаторлик таклифларини жорий этиш йўли билан ҳар йили давлатнинг бир неча миллион сўмлик маблағлари тежаб қолинаётир.

Шаҳар партия комитети ўз иш фаолиятида бошланғич партия ташкилотларининг кўпроқ ташаббус кўрсатиб ишлашларига эришишни асосий вазифа деб билади. Шаҳарком бюроси шунинг учун ҳам партия ташкилотларининг иш услуби ва методини мунтазам равишда ўрганиб, муҳокама қилиб туради, уларга фойдали йўл-йўриқлар кўрсатиб боради. Сўнгги вақтда Юмалоқ бинокорлик материаллари ва буюмлари комбинати партия ташкилотининг, пойафзал фабрикаси ва 2-автобаза партия ташкилотларининг хўжаликка қандай раҳбарлик қилаётганлиги, кенг меҳнаткашлар оммасининг ғайрат-ташаббусини ошириш учун қандай воситалардан фойдаланаётганлиги каби масалалар шаҳарком бюро мажлисида муҳокама қилинди.

Коммунистларни сиёсий жиҳатдан чиниқтиришда партия ташкилоти секретарларининг роли тўғрисида, қабул қилинган партия қарорларининг бажарилишини контроль қилиш сингари темаларда йил бошидан бери бир неча марта партия ташкилотлари секретарларининг семинари ўтказилди. Саноат корхоналари экономикасини ўрганиш бўйича ўтказилган 15 кунлик семинар бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари учун кўп фойда берди. Улар хўжалик масалалари билан анча чуқур ва атрофлича шуғулланадиган бўлиб қолдилар.

Бундан ташқари, шаҳар партия комитетининг инструкторлари корхоналардаги цех партия ташкилотлари секретарларининг семинарларини мунтазам равишда ўтказиб турадилар.

Шу билан бирга шаҳар партия ташкилоти омманинг ташаббускорлигини ошириш соҳасида бир қанча камчиликларга ҳам йўл қўяётир. Айрим партия ташкилотларининг секретарлари юқоридан айтмагунча ўз ташаббуслари билан бирор масалани қўймайдилар, айрим масалаларни ўзлари мустақил ҳал қилишлари керак бўлгани ҳолда юқори инстанцияларга мурожаат қилиб юрадилар. Бир қанча секретарларда партиявий принципиаллик, қабул қилинган қарорларнинг бажарилишини систематик кузатиб бориш ва бюро аъзоларининг ишини контроль қилиб бориш етишмайди. Шунинг учун ҳам кўпинча партия йиғилиши ёки бюро мажлисида қабул қилинган муҳим қарор қоғозда қолиб кетади, коммунистлар ташаббуси амалга ошмай қолади. Бундай аҳвол Чирчиқ электрохимия комбинатида, Юмалоқ бинокорлик материаллари ва буюмлари комбинати партия ташкилотларида тез-тез учраб туради.

Чирчиқ шаҳар саноатчилари олдида маҳсулот ишлаб чиқаришни тўхтовсиз кўпайтира бориш, бир қанча корхоналарни техника жиҳатидан қайта ускуналаш, капитал қурилиш суръатини кескин ошириш сингари жуда муҳим вазифалар турибди. Бу вазифаларнинг муваффақиятли бажарилиши, биринчи галда шаҳар партия ташкилотининг ташкилий ва сиёсий ишлар формасини тинмай такомиллаштира боришига, омманинг ғайрат ва ташаббусига усталик билан бошчилик қилишига, коммунистларнинг ҳамма участкада авангардлик ролини таъминлай олишига боғлиқ.

Ишонч билан айтиш мумкинки, партия XXI съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш ниятида зўр ғайрат қилиб ишлаётган Чирчиқ шаҳрининг коммунистлари ва барча меҳнаткашлар бу вазифаларни шараф билан бажарадилар.

Ю. ТУДАКОВ.
Ўзбекистон КП Чирчиқ шаҳар комитетининг секретари.

Пахта териш машиналарини сифатли ва тўла ремонтдан чиқариб, мавсумга тахт қилиб қўяйлик!

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИДА

Бўка райони кўпминг килограммчи теримчиларининг областимизнинг барча теримчиларига қарата ёзган мактуби ҳақида

1. Бўка район кўпминг килограммчи теримчиларининг кўпминг килограммчилар сафини кенгайтириш ва мавсумда камида 10-15 тоннадан пахта териш ҳақидаги мактуби маъқуллансин.

2. Бўка район кўпминг килограммчи теримчиларнинг хатларини қўллаб-қувватлаш, КПСС XXI съезди ва Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 41 йиллиги куни шарафига социалистик мусобақани кучайтириш, пахта йиғим-терим кампаниясини ҳар тарафлама муваффақиятли ўтказиш, ҳар бир теримчининг белгиланган мавсум нормасини бажаришини таъминлаш ва кўпминг килограммчи теримчилар ҳаракатини кучайтириш учун тинмай оммавий-сиёсий ишлар олиб бориш район партия комитетларига юклатилсин.

Бўка район кўпминг килограммчи теримчиларидан Тошкент областининг барча теримчиларига

МАКТУБ

Қадрдон «оқ олтин» терувчи ўртоқлар!

Биз КПСС Марказий Комитети Пленумининг жонажон партиямизнинг навбатдан ташқари XXI съездини чақириш тўғрисидаги қарорини зўр кўтаринки руҳ билан кутиб олдик. Бу қарор районимиз меҳнаткашларини ҳам ҳар тарафлама сиёсий ва меҳнат муваффақиятларига йўллади.

Биз съезд шарафига ўз зиммамизга янги оширилган социалистик мажбурият олдик. Шу йилнинг баҳорида Ватанга 30 минг 700 тонна пахта топширамиз, деб ваъда берган эдик. Эндиликда мамлакатга 35 минг тонна пахта топширишга аҳд қилдик. Шу билан бир қаторда биз ҳосилга-ҳосил қўшиш, кўсакларнинг тез очилишини таъминлаш учун ҳам кураш олиб бормоқдамиз.

Бу йил барча майдонларда мўл ҳосил етиштирилди. Илғор колхозлар ҳозирданоқ давлатга дастлабки 10 тоннадан пахтани топширдилар.

Биз илғор теримчиларнинг прогрессив методларини кенг қўлланиб ва уни оммалаштириб, ўзаро социалистик мусобақани янада кенг қулоч ёйдиришга қарор қилдик. 1957 йилда 30 тонна пахта терган Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Саодат Гулаҳмедова бу йил камида 35 тонна. Ўтган йили 18 тонна пахта терган Яхшигул Бўриева 25 тонна ва бошқалар кўплаб пахта териб топшириш мажбуриятини олдилар. Булар биз учун энг яхши меҳнат намуналаридир. Биз уларнинг илғор тажрибаларидан ўрганиб, бу йил мавсумда ҳар биримиз ўрта ҳисобда 10-15 тоннадан пахта териш мажбуриятини оламиз. Анорхон Ўрозбоева, Бибижар Олдиберганова ва кўпгина бошқа ўртоқлар ҳозирданоқ ана шундай мажбурият асосида ишламоқдалар.

Улар ўз сўзларининг уддасидан чиқдилар. Вильямс номли колхознинг илғор теримчиларидан Саҳобат Деҳқонбоева, Ильич номли колхоздан Қаюм Йўлдошев, Мичурин номли колхоздан Минос Маҳмудов, «Ленин йўли» колхозидан Муҳтарам Очилова каби кўпгина ўртоқлар шу кунларда ҳар куни хирмонга 200-250 килограммдан «оқ олтин» топширмоқдалар.

Коммунист ва комсомоллар социалистик мусобақада олдинда бораётирлар. 75 процентга яқин коммунист ва ВЛКСМ аъзоси ҳозир пахта далаларида ишламоқдалар.

Бўкалик пахтакорлар ўз слётларида мавсум пахта териш нормаларини 20 октябргача бажариш, ундан кейин суръатни янада кучайтириб, олинган мажбуриятни ҳам тўла адо этишга аҳд қилдилар.

Бизнинг бутун эътиборимиз район бўйича давлатга пахта топшириш планини 7 ноябргача ва олинган социалистик мажбуриятни 25 ноябргача тўла бажаришга қаратилган.

Унумли меҳнат қилишимиз ва маданий дам олишимиз учун барча қулай шароит яратиб берилган. Дала шийпонлари яхши жиҳозланган, радиолаштирилган, газета ва журналлар ўз вақтида келтириб турилади. Колхозларнинг марказлашган ошхоналари бизни овқат вақтида иссиқ таомлар билан таъминлаб туради. Ҳар бир теримчига етарли миқдорда қанор-этаклар берилган.

Биз пахта далаларининг барча меҳнаткашларига мурожаат қиламизки, Тошкент областининг барча теримчилари бизнинг мусобақамизга актив қўшилсинлар. Пахта йиғим-теримида қатнашаётган ҳар бир теримчи астойдил меҳнат қилиши керак. Ўз зиммасига социалистик мажбурият олган ҳар бир звено, бригада, колхоз, совхоз ва район областимиз бўйича 500 минг тонна, республикамиз бўйича 3 миллион тонна пахта тайёрлаш учун курашишлари лозим. Бу, қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларининг шарафли бурчидир!

Меҳнат унумини ошириш, терилган пахтанинг сифатли бўлишини таъминлаш мақсадида пахтанинг хом терилишига йўл қўймаймиз ва теримни 3-4 теришда тамомлаймиз.

Терим ишларида механизацияни кенг қўлланиш асосида ва қўл билан теришнинг прогрессив методларини қўлланган ҳолда пахтанинг таннархини камайтиришга эришамиз. Пахта терими учун сарфланадиган харажатларни ўтган йилгига нисбатан 19 процент, 1 центнер пахта етиштириш учун кетадиган харажатларни ўтган йилдаги 8, 7 меҳнат куни ўрнига бу йил 7, 8 меҳнат кунига келтирамиз.

Ҳозир қизғин ва долзарб кунлар етиб келди. Етиштирилган мўл ҳосилнинг бир граммини ҳам нобуд қилмай тез ва сифатли териб олишимиз керак.

Ҳар кунимиз меҳнатда янги муваффақиятлар куни бўлсин.

Барча кўпминг килограммчи пахта терувчилар! Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 41 йиллиги кунини ва КПСС XXI съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олайлик!

Бу мактуб районнинг кўпминг килограммчи теримчилар слётида қабул қилинган.

Ғўза баргини тўкишни сифатли ўтказайлик

(«Ленин йўли» колхозининг механик-ҳайдовчиси ўртоқ Эшвой ЭРМАТОВ сўзидан)

1955 йилда СХМ-48М пахта териш машинасида 45 тонна, 1956 йилда худди шу машинада 62 тонна пахта терганман. Ҳамма нарса ҳам қаровига боғлиқ. Дарахтни яхши парвариш қилсанг, тез кўкаради, ҳосили ҳам мўл бўлади. Худди ана шундай агар машинангга дуруст қарасанг, марра сеникк, аксини қилсанг ишда унум бўлмайди. Буни тажрибадан биламиз.

«Правда» газетаси пахта териш машинасини ишлатишга қарши кишиларни жуда тўғри танқид қилди, ахир қачонгача теримга шаҳардан ёрдамчи чақириб юрамиз?

Пахта териш машинасининг унумли ишлаши ҳамда сифатли пахта териши учун энг биринчи шарт шуки, ажратилган дала ўт ва печаклардан тозаланган ва ғўзанинг барги яхши тўкилган бўлиши керак. Маълумки, пахтаси машина билан териш учун ажратилган майдонда иш унумли ва сифатли бўлиши учун кўсакларнинг 60-65 проценти яхши очилган бўлиши керак. Биз 1 октябрдан бошлаб машинада теришни бошламоқчимиз. Шунинг учун ғўзанинг баргини барвақтроқ тўкиш лозим бўлади.

1956 йилда об-ҳаво шароити жуда яхши келган эди. Ўша йили ҳам ҳар йилдагидек ғўзанинг барги самолётда тўкилди. Лекин шуни айтишим керакки, ғўза барги самолётдан заҳарланганида ғўзанинг фақат юқори қисмидаги баргларгина тўкилиб, пастки қисмидаги қалин кўк барглар заҳарланмай қолади. Бу ҳол шпинделларнинг барг чайнашига олиб келиб, машинани тез ишдан чиқаради, айни вақтда терилган пахтанинг ҳам сифати бузилади.

Мен яқинда Бекободдаги механизаторлар мактабида бўлиб, СХС-1,2 пахта териш машинасида ишлаш учун малакамни ошириб келдим. 50×50 схемада етиштирилган пахтани теришга мослаштирилган бу агрегатнинг афзаллиги каттадир. Мен бу машина билан ўзимга ажратиб берилган 50 гектар ернинг пахтасини териб, 30 кун ичида давлатга 110 тонна пахта топшириш учун курашаман.

Пахта териш машиналари конструкторлари билан ҳамкор бўлайлик

(6-«Кўкорол» совхози 1-бўлимининг механик-ҳайдовчиси Дўсбой РИСҚУЛОВ сўзидан)

Баъзи бировлар «1957 йилда об-ҳаво ёмон келиб, пахтани машина билан теришнинг иложи бўлмади», деб баҳона қилдилар ва пахта териш машиналаридан фойдаланишимизга қўймадилар. Мен сизларга бир воқеани гапириб бермоқчиман.

Бултур бўлимда пахтасини машина билан териш учун 250 гектар ер ажратилди. Карталаримиз кенг, машиналар бемалол ҳаракат қила оларди. 25 сентябрь куни мен СХМ-48М машинамни далага олиб чиқиб қўйдим. Пахта жуда яхши очилган эди. Эртаси куни эрталаб соат ўндан теримга киришдим. Кеч соат 8 да ишни тугатиб, хирмонга қайтдим. Шу куни 9 соат ичида 8 тонна пахта тердим. Хирмондагилар ҳам, бригадир ҳам бундан жуда қувонди, машинанинг яхши ишлаётганлигидан севинчим ичимга сиғмасди. Чунки пахта лўппи бўлиб очилган, машина сифатли ремонт қилинганлиги учун ғоят яхши ишлаётган эди-да!

27 сентябрь куни яна теримга ҳозирландим. Бироқ шу пайт совхоз директори ўртоқ Ботиров келиб қолди:

— Йўл бўлсин йигитча, — деди у.

— Теримга тушмоқчиман, кеча 8 тонна тердим, — деди унга.

— Машинангни саройга киритиб қўй, бу майдонга ҳозир студентлар келишади...

Директорнинг буйруғи мени жуда ранжитди, лекин нечора, теримга шай машинани саройга киритиб қўйишга мажбур бўлдим.

Бу йил Партия ва Ҳукумат механизацияга янада катта аҳамият бермоқда. Механизацияга қаршиларга эса кескин зарба берилмоқда. Бу ҳаммамизни қувонтиради. Энди мен касбдошларимга ўзимнинг баъзи фикрларимни айтиб бермоқчиман. Ҳаммамиз биламизки, ҳар икки маркадаги пахта териш машиналари, ҳарҳолда баъзи нуқсонларга эга. Буни инкор қилиб бўлмайди, албатта. Шунинг учун мен бу йил алоҳида ёндафтар тутиб, пахта териш пайтида машинанинг яхши-ёмон томонларини кузатиб ёзиб бормоқчиман. Мавсум тугаганидан сўнг ўзим аниқлаган нуқсон ва камчиликларни завод конструкторларига юбораман. Ҳаммамиз шундай қилсак, пахта териш машиналарини янада мукаммаллаштиришга ўзимизнинг муносиб ҳиссамизни қўшган бўламиз.

Мен бу йил СХМ-48М машинасида 100 тонна пахта териб беришга аҳд қилдим.

Йиғим-теримга тайёрлик кўриш қониқарсиз аҳволда

Ёз бўйи қилинган фидокорона меҳнат натижасида етиштирилган мўл ҳосилнинг тарозига тушиш пайти етиб келди. Ленин номли, «Красная заря», Крупская номли колхозларнинг бир қатор бригадаларида пахта терими бошланди.

Яқинда сўнгги марта колхозлараро текширув ўтказилди. Бу текширувда ҳали кўпгина майдонлардаги ғўзаларни ўт босиб ётганлиги, бир неча юз гектар ердаги ғўза сув таблиги аниқланди. Чунки Пахта байрамидан кейин районнинг барча колхозларида ҳам меҳнат интизоми бўшашиб кетган. Раҳбарларнинг ўзлари «ҳосилимиз пишиб етди» деб дўппиларини яримта қилиб юрганларидан кейин бошқалар ҳам «намуна» олишди-да.

Крупская номли колхознинг ўзаро текшириш бригадаси «Красная заря» колхози пахта далаларида бўлганларида худди ана шундай аҳволни кўрдилар. Колхознинг ўртоқ Ш. Нурбеков бошлиқ бригадасида бир неча кунлаб карталарда киши оралламаганлиги, ғўзаларнинг аҳволидан хабар олиб турилмаганлиги сабабли 45 гектар ердаги ғўзани ўт босиб кетган, печаклар ўраб олган. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Л. Эрбўтаева бошлиқ бригадада ҳам худди ана шундай камчиликларга йўл қўйилган.

Колхозда пахта йиғим-теримига тайёргарлик ишлари ҳам мутлақо талабга жавоб бермайди. Бригада ва звенолардаги 37 та хирмондан эндигина 20 таси сувалган. Қоп-қанор, этак ва тарозилар мавсумга тахт қилиб қўйилган эмас.

«Красная заря» колхози билан қўшни бўлган Фрунзе номли колхозда айниқса, аҳвол ачинарли. Мўлжалланган 3 та хирмондан биттаси ҳам асфальтланмаган. Пахта ташийдиган транспортларни ремонт қилишга ҳам етарли эътибор берилмаётир. 3 та бричка арава, 2 та юк машинаси ҳалигача бузуқ ҳолда ётибди. Колхоз раиси ўртоқ Э. Тогаев бригадалардан берилаётган нотўғри маълумотларга ишониб хотиржам юрибди.

Ўртоқ А. Носиров раислик қилаётган «Красний Восток» колхозида ҳали бир неча ўн гектар ердаги ғўза сув талаблиги аниқланди. Колхознинг 5-бригадасида 30 гектар, 8-бригадасида 16, 12-бригадасида эса 35 гектар ердаги ғўзани дарҳол суғориш лозим. 1, 2-бригадаларда чеканка чала ўтказилган. Бўйига зўр берган ғўзалар ётиб қолгани натижасида кўсаклар чирий бошлаган. Ётиб қолган ғўзаларни кўтариб қўйиш ҳақида ҳеч ким бош қотирмаётир. Чунки эгатларни оралаб ҳақиқий аҳвол билан қизиқадиган кишининг ўзи йўқ!

«Красная заря» колхози ўзаро текшириш бригадасининг аъзолари мусобақадошлари Крупская номли колхознинг пахта далаларида бўлганларида ўз колхозларида йўл қўйилган камчиликлар бу колхозда ҳам юз берганлигининг гувоҳи бўлдилар. Крупская номли колхознинг раҳбарлари ҳам қатор камчиликларга йўл қўйганлар. Бу колхозда сўнгги вақтларда дала ишлари бутунлай тўхтатиб қўйилган. Натижада колхознинг 1, 2, 4 ва 8-бригадалари ғўзаларини ёввойи ўтлар қоплаб олган. Хирмонларнинг кўпчилиги сувалган эмас. Асфальтланиши зарур бўлган тўртта хирмондан биронтаси ҳам тайёр қилингани йўқ. 20 та тарозидан 10 таси бузуқ. 2 та юк машинаси ремонт қилиниши керак. Мана шу ишларнинг ҳаммаси 2-3 кун ичида бажарилиши лозим. Аммо колхоз раҳбарларининг бепарволик қилаётганликлари ажабланарли бир ҳолдир.

Қатор колхоз раҳбарлари бу йил «мунча ердаги пахта ҳосилини машина билан териб оламиз, бунинг учун шунча машинани сифатли ремонт қилиб ишга соламиз» деб тантанали равишда план тузганлар. Афсуски оғизда ваъдалар кўп, амалда эса бу соҳада кўзга кўринарли бирор иш қилинмаяпти.

Фрунзе номли колхозда 200 ўрнига 180 гектар ер номигагина машина билан теришга ажратилган. Агар колхоз раҳбарлари бу ишга чинакамига киришганларида эди, пахта териш машиналарини аллақачон ремонт қилиб, мавсумга тахт қилиб қўйган бўлар эдилар. Бу колхозга тегишли 6 та пахта териш машинасининг 4 таси РТСда, 2 таси колхознинг ўзида ҳалигача бузуқ ҳолда ётганлиги кишини ачинтиради.

Худди шунингдек Карл Маркс номли колхозда 11 та пахта териш машинасидан эндигина 1 таси, Крупская номли колхозда эса 10 та пахта териш машинасидан 4 таси ремонт қилинган, холос.

Пахтани машина билан теришга тайёргарлик кўришда йўл қўйилаётган камчиликларга колхоз раҳбарлари билан бир қаторда РТС раҳбарлари, район қишлоқ хўжалик инспекцияси (бошлиғи ўртоқ С. Юсупхўжаев) ҳам жавобгардирлар. Пахта териш машиналарининг кўпчилиги РТСда ремонт қилиниши керак. Бироқ директор ўртоқ Кнюш бу ишга масъулиятсизлик билан қарамоқда. Машиналарни мослаштириш, уларни зарур қисмлар билан таъминлаб тезроқ ремонтдан чиқариш ҳақида бош қотирмаётир. Агар аҳвол шу йўсинда давом этаверадиган бўлса, бу йил ҳам худди ўтган йилгидек машина билан пахта териш плани фақат қоғоздагина қолиб кетиши турган гап!

Гулистон район партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари пахта йиғим-теримини уюшқоқлик билан бошлаб юбориш учун тайёргарликни тезда тамомлашлари, бу соҳада колхозларда йўл қўйилаётган камчиликларни тезда бартараф қилиш тадбирларини кўришлари керак.

У. ЖОНГИТОВ,
З. МУҲАММАДЖОНОВ.
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбирлари.

ТАНҚИД ВА БИБЛИОГРАФИЯ

Фурқат адабий меросининг янги нашри

Кўп асрлик бой адабиётимизнинг йирик намояндалари тўғрисида гап борар экан, XIX асрнинг охири ва XX аср бошларида яшаб ижод этган Зокиржон Холмуҳаммад ўғли Фурқатнинг номини ҳам бошқа классик шоирларимиз қаторида зўр ҳурмат билан тилга оламиз.

Ўз замонасининг илғор ғояларини куйлаган Фурқат адабиётимизга кўпгина янги мазмун, янги темаларни олиб кирган демократик шоир сифатида, илм-маърифатга чақирувчи қатор ажойиб асарлар, жозибадор лирик ғазал, мухаммасларнинг автори сифатида машҳурдир. Шунинг учун ҳам шоир қолдирган адабий меросни ўрганишга тобора катта аҳамият берилмоқда. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси нашриёти демократ шоирнинг «Танланган асарлар»ини[1] яқинда нашр этди. Шоир юбилейи олдидан чиқарилган бу тўплам олдинги нашрларидан катта фарқ қилади. Унда биринчи марта Фурқатнинг кўпгина янги асарлари эълон қилинган. Тўплам шоир асарларининг шу кунга қадар бўлган нашрларининг энг мукаммалидир.

Фурқат асарларининг бу янги нашри уч қисмга бўлинган. Биринчи қисмга шоирнинг Тошкентда 1890-йилларда ёзган шеърлари киритилган. Бу шеърларда шоир янгилик, прогресс ва маърифатнинг оташин жарчиси, рус маданияти, фан-техникаси, ютуқларининг куйчиси ва актив тарғиботчиси, жаҳолат, эскилик ва консерватизмнинг ашаддий душмани сифатида намоён бўлади.

Ўрта Осиё, шу жумладан Ўзбекистон Россияга қўшилганидан кейин чоризм ва рус буржуазиясининг хоҳиш ва ихтиёрига боғлиқ бўлмаган ҳолда ва унга қарама-қарши улароқ ўлкага рус маданияти, прогрессив рус ижтимоий онги, ривожланган фан ва техникаси, маорифи кириб келди. Уларни кенг меҳнаткашлар оммаси ва унинг илғор намояндалари катта қизиқиш билан кутиб олдилар.

Халқнинг реал ҳаётига яқин турган, унинг орзу-истакларини ифода этувчи ўзбек демократик адабиётида, биринчи навбатда унинг йирик вакили Фурқат ижодида халқимизнинг рус маорифи, маданияти ва санъатига бўлган ана шу муҳаббат ва қизиқиши ўз ифодасини топди. Шоир ўлкага кириб келаётган янгиликларнинг кенг тарқалишига хизмат қилди, ундан қочувчи, жаҳолатга берилган кишилар устидан аччиқ кулди, рус халқидан ўрганишга, у эришган ютуқларни ўзлаштиришга чақирди. Фурқат ўз асарида ўлкадаги янгиликларни қаламга олди, рус маорифи, ўқитув тарбия системаси, рус олимларининг фан-техникадаги кашфиётлари, халқ хўжалиги, маданияти ва санъати ютуқлари ва бошқалар ҳақида шеърлар ёзди. Унинг «Гимназия», «Илм хосияти», «Акт мажлиси хусусида», «Виставка хусусида», «Нағма базми» ва бошқа шеърлари ана шу темадаги асарлардир. Шоир бу циклдаги асарларини шу объектлар билан бевосита тўқнашиши ва танишиши натижасида ёзган.

Фурқат ижодида лирика катта ўрин эгаллайди. Унинг қатор ғазаллари музикага солиниб, узоқ йиллар давомида халқимиз томонидан севилиб куйланиб келинмоқда. Фурқат классик адабиётимизнинг йирик намояндалари Лутфий, Навоий, Бобир, Мунис, Огаҳийларнинг лирикадаги энг илғор традицияларини ўз замондошлари Муқимий ва Завқийлар билан бир қаторда давом эттириб, бадиий ва ғоявий жиҳатдан бир канча етук лирик асарлар яратган.

«Танланган асарлар»нинг иккинчи қисмига шоирнинг 80 га яқин лирик ғазаллари киритилган. Реал ҳаётни севишга, унинг гўзаллигидан баҳраманд бўлишга чақирувчи, оптимизм руҳи билан суғорилган бу асарларнинг тематикаси ва йўналиши хилма-хилдир. Ўлкамизнинг гўзал ва бой табиати, баҳор айёмининг завқи ва оромбахш хислатлари унинг ғазалларида ўзининг бадиий аксини топади, шоирнинг қалами дўстлик ва садоқат, соф инсоний севгини, севимли ва содиқ ёрни улуғлайди, уларни «жаннат ҳурлари»дан афзал кўради.

Ўз умрининг кўпгина қисмини (1891—1910 йиллар) она юртидан узоқда ўтказган ватанпарвар шоирнинг лирик асарларида Ватанни соғиниш, уни қўмсаш, ватандошлар билан дийдор кўриш орзуси, ғарибликнинг алам ва изтироблари ўзининг чуқур изини қолдирган. «Ватаннинг иштиёқи тортарам ғурбот ғами бирлан» — деб ёзган шоир ғурбат балосини бошига солган «тақдир»дан, ғариблик азобларининг арзини тингловчи топа олмаганидан нолийди, «ғарибликда хуррамлик йўқлигини» (148 бет) қайта-қайта сўзлайди.

Унинг чет эллардан ёзган деярли ҳамма асарларида, мактубларида она юртга бўлган меҳр-муҳаббат кўзга ёркин ташланиб туради.

Киши руҳининг энг нозик туйғулари, ички кечинмалари, фикр ва ҳисларини юксак бадиий формада куйловчи Фурқат ғазаллари оригинал ифодалар, ҳаётий ўхшатиш ва сифатлашлар билан безатилгандир. Шоир ўзбек тилининг бойлигидан, халқ ижодидаги образли ифода ва сўз ўйинларидан моҳирлик билан фойдаланган.

Эй нигоро! Сурмани қўй, қўйма,
қўйсанг чиқмағил,
Қилмағай ошуб устига тўфон
кўзларинг.

Шоирнинг машҳур «Сайдинг қўявер сайёд» мусаддаси, шунингдек Навоий ғазалларига ёзган ҳамда бир неча мухаммаслари шу лирика бўлимининг иккинчи ярмини ташкил этади.

Фурқатнинг Қўқондан ўзининг яқин дўсти демократ шоир Муқимийнинг Тошкентдалик вақтида ёзган мактуби ва чет эллардан ёру дўстларига юборган бир неча шеърий хатлари ҳам тўпламга киритилган. Шоир меросини традицион девон тартибида тўплаш ва нашр эттиришда филология фанлари кандидати Холид Расул самарали иш олиб борган. Натижада китобхонларга Фурқатнинг мукаммал «Танланган асарлар»и тақдим этилган.

Лекин, шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, Фурқатнинг бу «Танланган асарлар»ининг янги нашри баъзи бир камчилик ва нуқсонлардан холи эмас. Тўпламнинг асосан маърифатпарварлик руҳида ёзилган, фан ва маданият ютуқларини тарғиб қилувчи асарлари кирган биринчи қисмига нима учундир «Социал шеърлар» деган сарлавҳа қўйилган. Бу сарлавҳа тўпламнинг мазмунига тўғри келмайди. Юқоридаги сарлавҳа тўпламнинг иккинчи ва учинчи қисмларига («Лирика», «Мактублар») кирган асарларнинг қимматини пасайтиради. Бу сарлавҳа китобхонни Фурқат фақат шу биринчи қисмдаги асарлардагина социал ҳаётни, социал мазмунни акс эттирган, деган нотўғри тушунчага олиб келиши мумкин.

Тўпламда баъзи сўзларни нотўғри ёзиш, туширилиб қолиши ҳоллари ҳам йўқ эмас. Масалан: «қолур» сўзи «қилур» ҳолида (41 бет), «беёг» сўзи «баёг» ҳолида (47 бет), «пираҳан» сўзи «пирхан» (31 бет), «ютурман қон» — «ётурман қон» (102 бет), «аламнок» — «аламноқ» (50 бет) шаклларида берилган.

Шунингдек тўпламда «гарчи ким, истарамким, кўнглум-ғаким, май ичибким, турфаким» каби сўзларда боғловчи ролини бажариб келган «ким» ажратилиб «май ичиб ким», «кўнглума ким» ва ҳоказо шаклларда нотўғри ёзилган. Бу ҳол шеър маъносига халал етказган. (87, 119, 135 ва бошқа бетлар).

Ана шундай нуқсонлар китобнинг бошқа бетларида ҳам учрайди.

Юқоридаги камчиликлардан қатъий назар Фурқатнинг «Танланган асарлар»и олдинги нашрларидан шубҳасиз катта фарқ қилади. Унда севимли шоирнинг янги асарлари тўпланиб китобхонларга тақдим этилган. Анчагина янги асарлар билан бойитилган «Танланган асарлар» демократ шоир Фурқатнинг юбилейига муносиб совғадир.

А. АБДУҒАФУРОВ.

[1] ФУРҚАТ. «Танланган асарлар» ЎзССР Фанлар академияси нашриёти, 1958 йил.

Пахта-йиғим теримини уюшқоқлик билан ўтказамиз

Районимиз меҳнаткашлари партиянинг навбатдан ташқари XXI съездини чақириш тўғрисидаги хабарни юксак сиёсий кўтаринкилик билан кутиб олдилар. Колхоз ва совхозларда, РТС ва МТСда партия съезди шарафига социалистик мусобақа кучайтириб юборилди.

Москвада бўлиб ўтган Бутуниттифоқ пахтакорлар кенгашида олинган мажбуриятни тўла бажариш мақсадида биринчи навбатда пахтачилик соҳасида янги прогрессив метод кенг қўлланилди, қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқлари бўйича ва чорвачилик бўйича олинадиган маҳсулотлар сезиларли даражада кўпайтирилди.

Давлатга пилла топшириш плани 117 процент, дон тайёрлаш 147 процент, жун қирқиб олиш 102 процент бажарилди. 1 октябрга қадар тухум ва сут маҳсулотлари топшириш планлари ҳам ортиғи билан бажарилади. Гўшт тайёрлаш ҳам анча ошди. Ҳар бир соғин сигирдан эса 1134 литрдан сут соғиб олинди.

Бу йил колхоз ва совхоз партия ташкилотлари пахтачиликда механизацияни кенг қўлланиш соҳасида катта ишлар қилдилар. 14 минг 250 гектар пахта майдонидан 13 минг гектаридаги, яъни 90 процент ердаги ғўзалар икки томонлама парвариш қилинди.

Ғўза парваришида механизациянинг кенг қўлланилиши натижасида асосий майдонлардаги ғўзалар 4 марта узунасига ва кўндалангига комплекс парваришдан чиқарилди. Бир қатор колхозларда эса сўнгги йиллар мобайнида биринчи марта ғўзалар шаҳарликларнинг ёрдамисиз парвариш қилинди.

Бу соҳада механизаторлар ҳал қилувчи роль ўйнади. Пахтачиликда йиғим-теримни муваффақиятли ўтказишда механизациядан кенг фойдаланиш алоҳида аҳамиятга эгадир. Чунки, пахтачиликда сарфланадиган меҳнатнинг ярмидан кўпи ҳосилни йиғиб-териб олишга кетади.

Шу йилнинг ўзида ғўзаларни икки томонлама ишлашнинг кенг қўлланилиши натижасида ҳар гектар ерга сарфланадиган меҳнат 19 тадан, бир центнер пахта етиштириш учун сарфланадиган меҳнат эса 0,9 тадан камайди.

Бу йил пахтани йиғиб-териб олишни тезлаштириш мақсадида районимиз бўйича 77 та пахта териш машинаси ишлайди, колхозларда бу машиналар тўла ремонтдан чиқарилди, етарли кадрлар тайёрланди.

Пахтаси машина билан териладиган майдонлар пландагидан кўра ортиқроқ ажратилди. Ғўза баргларини тўкиш мақсадида заҳарли химикатлар ташиб келтирила бошланди. Дорилашни тамомлаш муддатлари белгиланди. Ўқариқлар текисланмоқда.

Шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, пахтани машина билан теришга нотўғри муносабатда бўлиш фактлари бизда ҳам бор эди. Шу йил 5 сентябрда «Правда» газетасида босилган «Ўзбекистонда механизацияга қарши кишилар» сарлавҳали мақола МТС, РТС бошланғич партия ташкилотларининг йиғилишларида, район партия комитетининг бюросида муҳокама қилиниб, машина билан пахта териш планининг сўзсиз бажарилишини таъминлайдиган конкрет тадбирлар белгиланди.

Ҳар бир механик-ҳайдовчи мавсумда СХМ-48М машинаси билан 80 тоннадан, СХС-1,2 машинаси билан 100 тоннадан пахта териш мажбуриятини олди.

«XIX партсъезд» колхозининг механик-ҳайдовчиси Маҳкам Абдуллаев, Мичурин номли колхоздан Халил Бўронов, «Ленин йўли» колхозидан Эшвой Эрматов, 6-«Кўкорол» совхозидан Дўсвой Рисқулов ўртоқларнинг ҳар бири ўз агрегатлари билан мавсумда 100—110 тоннадан пахта териб беришга аҳд қилдилар.

Партиямиз XXI съезди шарафига ўзаро социалистик мусобақани кучайтирган теримчилар Хрущев номли колхознинг звено бошлиғи Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Саодат Гулаҳмедовадан ўрнак олганлари ҳолда кўпминг килограммчи теримчилар ҳаракатини кучайтириб юбордилар. Районнинг колхоз ва совхозларида пахта йиғим-теримига 5500 киши ажратилди. Район бўйича ҳарбир теримчининг мавсум нормаси ўрта ҳисобда 4 минг килограммдан белгиланди. 5 мингдан ортиқ кўпминг килограммчилар ўз зиммаларига мавсумда 5 — 7 минг килограммдан пахта теришга аҳд қилдилар. Саодат Гулаҳмедова ўз зиммасига мавсумда 35 минг килограмм, Зулайҳо Маманова, Холмўмин Саматов, Зулхия Муртазаева, Саригул Донишева, Ўсар Йўлдошевлар 15 — 20 минг килограммдан, пахта териш мажбуриятини олдилар.

Пахта теришда биринчи кунларданоқ ҳалол меҳнат қилиб яхши натижаларга эришаётган илғор кишиларнинг номларини хурсандлик билан тилга оламиз. Ильич номли колхознинг теримчиси Ўсар Йўлдошев, 6-«Кўкорол» совхозидан Ўстирсин Ҳошимовалар кунига 190—200 килограммдан, Мичурин номли колхоздан Иқбол Шарифбекова, Суюмбой Исроилов, Охунбобоев номли колхоздан Ўлбусун Худоёрова, Идия Муродова, Жамбул номли колхоздан Кулар Раҳмонова, Хонгул Ҳожимуродова, Анор Ашировалар 90—110 килограммдан пахта термоқдалар.

Колхозларнинг правлениелари, бошланғич партия ташкилотлари илғор колхозчиларга ва бригадаларга бериш учун қимматбаҳо мукофотлар ажратди. Пахтани кўп ва тоза терган бригадаларга топшириш учун Қизил байроқ таъсис этилди.

Ҳозир барча бригадалардаги хирмонлар, тош-тарозилар, арава ва юк машиналари ремонтдан чиқарилди, 72 та асфальтли хирмон тайёрланди. Бу ишларни бажаришда районимизни оталикка олган Тошкентдаги Марказий район ташкилотлари яқиндан ёрдам бермоқдалар.

Механизаторлар, колхозчилар, совхозларнинг ишчилари — бутун район меҳнаткашлари партиямизнинг XXI съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун курашиб, ўзаро социалистик мусобақа байроғини баланд кўтариб, давлатга дастлабки пахта ҳосилини топшира бошладилар.

Э. ШАЙХОВ,
Бўка район партия комитетининг секретари.

Улуғ Хитойдан қўлингни торт!

Тайванни ва қирғоқ бўйидаги оролларни озод қилиш — Хитой халқининг муқаддас бурчи

Венгрия Халқ Республикаси ҳукуматининг баёноти

БУДАПЕШТ, 13 сентябрь. (ТАСС). Бу ерда хабар беришларига қараганда, АҚШнинг Будапештдаги ишлар вакили Гаррет Акерсон 8 сентябрда Венгрия Халқ Республикаси ташқи ишлар министрига АҚШ давлат секретари Даллеснинг Узоқ Шарқдаги аҳвол масаласи юзасидан баёнотини, шунингдек Оқ уйнинг баёнотини топширган.

Венгрия Халқ Республикасининг ташқи ишлар министри Эндре Шик 12 сентябрда АҚШ ишлар вакилини қабул қилди ва Узоқ Шарқдаги аҳвол муносабати билан Венгрия Халқ Республикаси ҳукуматининг баёнотини унга топширди. Баёнотда, жумладан, бундай дейилади:

АҚШ венгер халқининг ишларига аралашиш учун доим уриниб келмоқда. Венгер халқи Америка ҳукуматининг Хитой ички ишларига аралашувини кескин суратда қоралайди ва қардош Хитой халқининг қонуний манфаатларини, Хитой Халқ Республикаси ҳукуматининг 1958 йил 4 сентябрь декларациясини ва, жумладан, территориал сувлар зонасини 12 миля кенгликда белгилаш тўғрисидаги қарорини тамомила қўллаб-қувватлайди. Венгрия Халқ Республикаси ҳукумати Давлат кенгашининг бош министри Чжоу Энь-лайнинг 6 сентябрда ва СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчевнинг 7 сентябрда Тайвань масаласи юзасидан изҳор қилган фикрларига қўшилганлигини билдиради. Венгрия ҳукумати шунга аминдирки, Тайвань масаласи Хитой Халқ Республикасининг ички ишидир. Тайванни ва қирғоқ бўйидаги оролларни ҳар қачон ва ҳар қандай усул билан озод қилиш Хитой халқининг муқаддас ва ўзига хос ҳуқуқидир. Венгер халқи Хитой ҳукуматининг Тайвань ороли районида кескинликни юмшатиш ва йўқотиш усулларини қидириб топиш мақсадида Америка ҳукумати билан элчилар даражасида олиб бориладиган музокараларда қатнашиш тўғрисидаги қарорини ҳам қизғин табриклайди.

Венгрия ҳукумати шу нарсани қатъий уқтириб ўтадики, АҚШ ҳукумати Хитой халқининг ҳуқуқлари билан, Хитой ҳукуматининг огоҳлантиришлари билан ҳисоблашмай, ўзининг Хитой халқига қарши қаратилган агрессив планларини амалга оширишга аввалгидек ҳозирда ҳам интила берар экан ва уруш бошлаб юборар экан, Венгрия Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар билан биргаликда Хитой халқининг қонуний курашини бутун чоралар билан қўллаб-қувватлайди.

Биз шунга чуқур аминмизки, дейилади баёнотнинг охирида, социалистик мамлакатлар, шунингдек Осиё ва Африканинг озодликка эришган мамлакатлари ва барча тинчликсевар халқларнинг муҳаббати ҳамда қўллаб-қувватлашига сазовор бўлган Хитой халқининг кураши тинчликка ва озод халқлар эркинлигига таҳдид қилаётган агрессив кучлар устидан ғалаба билан тугалланади.

Хитойда ялпи қуролланиш

ПЕКИН, 13 сентябрь. (ТАСС). Синьхуа агентлиги билдиради: Америка империализмининг ҳарбий иғвогарлик ҳаракатлари муносабати билан кейинги кунларда Хитой Халқ Республикасининг ҳамма қисмида ишчилар, халқ коммуналари ва кооперативларнинг аъзолари, студентлар ва ўқувчилар, кадр ходимлар ва шаҳарларнинг аҳолиси ўртасида ялпи қуролланиш ҳаракати кучайиб кетди. Америка империализмининг ҳарбий таҳдидидан ғазабланган Хитой халқи улуғ ватанни ҳимоя қилиш учун ва мамлакатимизнинг территориясига бостириб киришга журъат этадиган агрессорларга ҳар пайтда қақшатғич зарба беришга тайёр туриш учун жангчи бўлишни ўзининг бурчи деб ҳисоблайди.

Денгиз бўйи вилоятларида яшовчи халқ биринчи бўлиб қуроллана бошлади. Улар ишчи ва деҳқон бўлиб ишлаш билан бир вақтда лашкар ҳамдирлар.

Фуцзянь вилоятида лашкарлар армияси ташкил қилинди. Бу армияда ишчилар, деҳқонлар, савдогарлар, студентлар ва ўқувчилардан бир неча миллион киши бор. Фучжоу шаҳрининг бир ўзидагина лашкарларнинг 100 дан ортиқ полки ташкил этилди. Қаҳрамон Сяминь шаҳрининг аҳолиси ҳаммани қуроллантириш ва ҳамманинг ҳарбий таълим олиши учун ҳаракат қилмоқда. Аҳоли Сяминь оролини пўлатдек мустаҳкам ҳарбий қалъага айлантиришга қарор берди. Ҳали яқиндагина чанкайшичи қўшинлар тўпга тутган Сяминь университетининг ўқитувчилари ва студентлари лашкарлар дивизиясини туздилар ва ҳарбий машқлар билан актив суратда шуғуллана бошладилар.

Шу кунларда Гуандун вилоятида юз мингларча ишчилар, деҳқонлар, студентлар ва хотин-қизлар лашкарлар отрядларига ёки ҳарбий резервга қабул қилишларини сўрамоқдалар. Гуанчжоуда лашкарларнинг неча юзлаб отрядлари ташкил этилди. Гуанчжоунинг атрофидаги ҳар бир халқ коммунасида лашкарлар полки тузилди.

Чжэцзян вилояти мудофаасининг қирғоқ линиясида қаҳрамонона жанговарлик традицияларига эга бўлган кенг халқ оммаси Хитой Халқ озодлик армияси жангчилари билан биргаликда ватан чегараларини қўриқламоқда.

Шарқи-Шимолий Хитой вилоятларида ҳам ялпи қуролланиш йўлидаги ҳаракат кучайиб бормоқда. Хойлунцзян вилоятида 18 миллион кишидан 6 миллиони лашкарлар отрядларига аъзо бўлиб ёзилди. Ляонин вилоятининг ҳар бир шаҳри ва ҳар бир волостида лашкарлар отрядлари тузилди. Бу отрядларда бир неча миллион киши бор.

Шимолий Хитой вилоятларининг лашкарлари Японияга қарши уруш вақтида зўр қаҳрамонлик кўрсатган эдилар. Улар ҳозирги вақтда маҳсулот ишлаб чиқариш ва ҳарбий машқ билан шуғулланмоқдалар. Кейинги кунларда Тайханшань ва Люйляншань революцион базаларида миллионларча лашкарлар Америка империализмининг ҳарбий иғволарига қарши норозилик намойишлари ўтказдилар.

Хэнань вилоятидаги барча қишлоқ хўжалик кооперативлари ҳозир халқ коммуналарига айлантирилган. Бу вилоятдаги ҳар бир халқ коммунасида халқ лашкарлари бўлими тузилди.

Сичуань, Аньхуэй, Хунань, Хубэй, Юньнань ва Цинхай вилоятларида бир неча миллион киши қуроллантирилди.

Хитойнинг пойтахтида ялпи қуролланиш ҳаракати тобора кенг миқёсда ривожланмоқда. Пекинда шу пайттача 50 дан ортиқ лашкарлар дивизиялари ташкил этилди. Бу дивизияларда тахминан 700 минг киши бор. Барча ўқув юртларидаги ташкилотлар ҳарбийлаштирилди.

Ялпи қуролланиш олти юз миллионли Хитой халқининг олижаноб ватанпарварлик ва коммунистик руҳини ифода этади. Янги лашкарлар ватаннинг хавфсизлигини қўриқлаш учун қудратли резервдир.

Болгария ҳукумати ва халқи ХХР билан бирдамдир

Болгария ҳукуматининг баёноти

СОФИЯ, 13 сентябрь. (ТАСС). Болгария телеграф агентлиги билдиради: Болгария Халқ Республикаси ҳукумати баёнот эълон қилди. Болгария ҳукумати бу баёнотида америка-чанкайшичиларнинг Хитой Халқ Республикасига қарши агрессив ҳаракатларини қоралайди ва Хитой халқининг адолатли кураши билан тамомила бирдам эканлигини билдиради.

Баёнотда бундай дейилади: Америка ва Англиянинг Ўрта Шарқ мамлакатларига қарши қуролли агрессияси барбод бўлганидан кейин, Америка империалистлари Хитойнинг Тайвань ороли ва Тайвань бўғози районида янги агрессия ҳаракатларини бошлаб юбордилар. Хитой Халқ Республикасига уруш очиш билан очиқдан-очиқ таҳдид қилаётган Америка Қўшма Штатларининг қабиҳ иғвогарлик ҳаракатлари Узоқ Шарқда жуда хавфли аҳволни вужудга келтиради ва бутун тинчликсевар инсониятни ташвишга солади.

Тайвань, Пэнхуледао, шунингдек қирғоқ бўйидаги барча ороллар Хитой территориясининг таркибий қисмидир. Бу оролларнинг Америка империалистлари томонидан оккупация қилиниши Хитой Халқ Республикасининг суверенитети ва территориал бутунлигини бузибгина қолмай, балки Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Уставига ҳамда халқаро ҳуқуқнинг барча қоидаларига ҳам хилофдир. Ана шу оролларни Америка оккупациясидан озод қилиш Хитой халқининг муқаддас ҳуқуқидир. Америка ҳукумати ва шахсан АҚШ президенти Эйзенхауэр сотқин Чан Кай-ши тўдасидан фойдаланиб, оролларнинг оккупация қилиниши ва Хитой Халқ Республикасига қарши агрессив ҳаракатларнинг тайёрланишини оқлашга уриниб, бу ерларда АҚШ территориясининг мудофаа линияси бор, деб даъво қилмоқда.

Урушга очиқдан-очиқ тайёргарлик кўрилаётганлиги, ҳарбий денгиз флоти жуда кўп кемаларининг Хитойнинг қирғоқ сувларига келтирилаётганлиги бутун дунё халқларини, шу жумладан АҚШдаги кўпгина жамоат доираларини ҳақли суратда қаттиқ ғазаблантирмоқда.

Узоқ Шарқда ва бутун дунёда тинчлик хавф остида қолган ҳозирги кунларда Болгария Халқ Республикаси ҳукумати ва бутун болгар халқи Америка империалистларининг ва уларнинг разил чанкайшичи малайларининг қабиҳ иғволарига қарши курашаётган 600 миллионли Хитой халқини қўллаб-қувватламоқдалар.

Болгария ҳукумати Хитой Халқ Республикаси ҳукуматининг Хитой территориал сувлари зонасини 12 денгиз миляси кенгликда белгилаш ҳақидаги қарорини тамомила ҳаққоний қарор деб ҳисоблайди. Болгария ҳукумати Хитой Халқ Республикаси Давлат кенгашининг бош министри Чжоу Энь-лайнинг шу йил 6 сентябрь баёнотини ва СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчевнинг АҚШ президенти Эйзенхауэрга 7 сентябрда юборган мактубини тамомила қўллаб-қувватлайди. Хитой Халқ Республикаси ҳукумати ўзининг ички ишларини ўзи ҳал этиш учун тўла ҳуқуққа эгадир ва бутун дунёдаги тинчликсевар халқлар АҚШнинг улуғ Хитой Халқ Республикаси суверенитетини бузиш йўлидаги ҳар қандай уринишларига қатъий зарба берадилар. Хитой Халқ Республикасига қилинадиган ҳар қандай ҳужум қудратли социалистик лагердаги мамлакатларга қарши, бутун тинчликсевар инсониятга қарши иғвогарлик бўлур эди.

Болгария Халқ Республикаси ҳукумати уруш билан ўйнашувчиларнинг ақл-идроки ҳали фурсат бор экан, сиёсий ва ҳарбий авантюризм устидан ғалаба қозонишига ишонишни хоҳлайди. Хитой ҳукуматининг жанжалли масалаларни ҳал этиш учун музокаралар бошлашга тайёр эканлигини Хитой Халқ Республикаси тинчликсеварлик сиёсатининг ифодаси, деб тўғри тушунмоқ керак. Американинг қуролли кучларини Тайвань районидан олиб чиқиш керак, ҳар қандай иғвогарликни тўхтатиш ва улуғ Хитой халқининг ўз ватанидаги ишларни ўзи ҳал этишига ҳалақит бермаслик зарур. Шуни тушуниб олмоқ керакки, Америка қуролли кучлари ва уларнинг чанкайшичи малайларининг Хитой Халқ Республикасига қарши қаратилган ҳар қандай агрессив ҳаракатлари Хитой халқининггина эмас, балки барча эрксевар халқларнинг ҳам қаҳр-ғазабига сабаб бўлади ва уларнинг якдиллик билан берадиган зарбасига дуч келади.

Болгария Халқ Республикаси ҳукумати ва болгар халқи Хитой халқи билан тамомила бирдам эканлигини изҳор қиладилар ва Хитой халқининг Америка империалистлари томонидан оккупация қилинган территорияни озод қилиш йўлида олиб бораётган адолатли курашини бутун кучлари билан қўллаб-қувватлайди.

Болгария Халқ Республикаси ҳукумати ва бутун болгар халқи Узоқ Шарқда уруш хавфини йўқотишга, дунёнинг ана шу қисмида тинчликни мустаҳкамлашга қаратилган ҳамма тадбирларни қўллаб-қувватлайдилар.

ТЕЛЕГРАФ — ХАБАР ҚИЛАДИ

▲ Цейлон ёшлари Америка Қўшма Штатларининг Узоқ Шарқдаги иғвогарлик ҳаракатларини бутун дунё ёшлари билан биргаликда кескин суратда қораламоқдалар. Коммунистик ёшлар Умумцейлон конгресси Хитой Халқ Республикасининг элчихонасига юборган мактубида хитой халқининг кураши билан бирдам эканлигини билдиради. Конгресс Цейлон бош министрига юборган мурожаатида уни Америка Қўшма Штатлари ҳукуматининг Узоқ Шарқда уруш чиқариш йўлидаги уринишларига қарши норозилик билдиришга даъват этди. Конгресс Америка Қўшма Штатларининг Цейлондаги элчихонасига юборган мактубида Америка қуролли кучларини Тайвань районидан олиб чиқиб кетишни талаб этади.

▲ Рангундан (Бирма) хабар беришларига қараганда, миллий бирлик оппозицияси фронтининг раҳбарларидан бири Бо Мья Тве матбуот конференциясида Америка 7-флотининг Хитой сувларидаги ҳаракати Осиё мамлакатларининг суверенитетига хавф туғдиради ва Узоқ Шарқда уруш хавфини вужудга келтиради, деган.

13 сентябрь. (ТАСС).

Туркия президенти Афғонистонга келди

ҚОБИЛ, 13 сентябрь. (ТАСС). Афғонистон қиролининг таклифига биноан, Туркия Республикасининг президенти Жалол Баяр кеча кечқурун бу ерга 10 кунлик жавоб визити билан келди. Туркия президентининг Афғонистондаги сафарида унга Туркия ташқи ишлар министри Зорлу, парламентнинг бир қанча арбоблари, юқори мансабдаги ҳарбий ва граждан муассасаларининг амалдорлари ҳамроҳлик қилади.

Жанубий Родезиядаги негрларнинг кулфати

ЛОНДОН, 13 сентябрь. (ТАСС). «Манчестер гардиан» газетасининг мухбири Солсберидан хабар беради: Солсберидаги (Жанубий Родезиянинг бош шаҳри) жуда минглаб негрларнинг уй-жойи йўқ. Статистика бюросининг эълон қилинган докладида шаҳардаги негр аҳолисининг умумий сони 150 минг кишига яқин бўлса ҳам, лоақал 10 минг негрнинг «доимий турар жойи йўқ, улар кўпинча ётишга жой тополмайдилар» дейилади.

Докладдан маълум бўлишича, негр оилаларидан 40 процентининг олаётган даромади ҳатто уларнинг жуда оз миқдордаги харажатларини ҳам қоплайолмайди.

Таиланд халқ вакиллари Ассамблеясининг делегацияси Тошкентдан жўнаб кетди

СССР Олий Советининг таклифига мувофиқ, Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган Таиланд халқ вакиллари Ассамблеясининг адмирал Т. Камхиран бошчилигидаги делегацияси 15 сентябрда Тошкентдан Фрунзега жўнаб кетди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети ташқи ишлар комиссиясининг аъзоси М. Й. Йўлдошев, республика ташқи ишлар министри Ғ. С. Султонов, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатларидан Х. А. Маъруфов, М. М. Мусахонов, республика Олий Совети Президиуми ва Ташқи ишлар министрлигининг масъул ходимлари, матбуот вакиллари меҳмонларни кузатиб қолиш учун аэродромга келдилар.

М. Й. Йўлдошев делегация аъзолари билан хайрлашиб, уларга оқ йўл тилади ва Таиланд халқига Ўзбекистон меҳнаткашлари номидан дўстона салом топширишни сўради.

Адмирал Т. Камхиран ўзининг жавоб нутқида айтдики, Таиланд парламенти аъзоларининг Ўзбекистонда кўрган нарсалари уларда унутилмас таассурот қолдирди. Биз, деди у, ўзбек халқи тинчликка астойдил интилаётганлигини ва Таиланд халқи билан дўст бўлиб яшашни истаётганлигини кўриб ишонч ҳосил қилдик.

СССР Олий Совети Миллатлар Советининг ташқи ишлар комиссияси аъзоси Б. Ғ. Ғафуров, СССРнинг Таиланддаги элчиси И. И. Якушин делегация билан жўнаб кетдилар. Улар делегациянинг Совет Иттифоқи бўйлаб қилаётган сафарида унга ҳамроҳ бўлмоқдалар. (ЎзТАГ).

АҚШ пахтачилик қишлоқ хўжалик делегацияси Ўзбекистонга келди

Америка Қўшма Штатларидан пахтачилик соҳасидаги қишлоқ хўжалик делегацияси Ўзбекистонга келди. Делегация составида АҚШ қишлоқ хўжалик министрлигининг ходимлари, пахтачилик соҳасидаги мутахассислар бор. Делегацияга Чарльз Барбер бошчилик қилмоқда.

Аэродромда меҳмонларни Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигининг масъул ходимлари, Ўзбекистон қишлоқ хўжалик фанлари академияси илмий муассасаларининг вакиллари кутиб олдилар.

Делегация республика бўйлаб саёҳат қилади, Ўзбекистон пахтакорларининг иш тажрибаси билан танишади. (ЎзТАГ).

ФИЗКУЛЬТУРА ВА СПОРТ

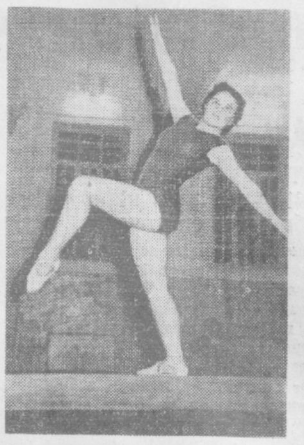

* * *

Низомий номидаги Тошкент педагогика институти ҳузуридаги спорт секциялари машғулотларига кўпгина ёш йигит-қиз жалб этилган. Институт жисмоний тарбия факультетининг IV курс студенти комсомол аъзоси Мария Рябина спорт гимнастикаси секциясида қатнашади. У гимнастика бўйича 2-разрядли спортчи. Шу кунларда Мария 1- разряд программаси бўйича тренеровка қилмоқда. Суратда: М. Рябина бревнеда гимнастика машғулотини бажармоқда.

Б. Артемов фотоси.

* * *

Ўзбекистон чавандозларининг катта муваффақияти

Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасининг Бош комитети БҚХВ га бағишланган Бутуниттифоқ от спорти мусобақаларида эришган катта муваффақиятлари учун Ўзбекистон ССР чавандозларининг катта группасини 1958 йил БҚХВ қатнашчиси этиб тасдиқлади ва значоклар билан мукофотлади.

Тошкент ипподромининг директори С. Р. Ильяев кичик олтин медаль билан, Жиззах 76-от заводининг тренери Х. Ҳусниддинов, Самарқанд давлат наслчилик станцияси тренери О. Иброҳимов ва республика Қишлоқ хўжалик министрлигининг бош зоотехниги С. Э. Даниелов ўртоқлар эса катта кумуш медали билан мукофотландилар. Кичик кумуш медали билан мукофотланганлар орасида Жиззах 76-от заводининг жокейлари М. Жигулин ва Р. Абдураҳмонов, Наманган районидаги «Ленинград» колхози от фермасининг мудири Х. Бекмуродов, Юқори Чирчиқ районидаги Жамбул номли колхоз аъзоси Д. Бекжонов ўртоқлар бор. Йилқичилардан Тўрақўрғон районидаги «Сталинград» колхозининг аъзоси Т. Ирисбоев, Задарё районидаги «Правда» колхозининг аъзоси Х. Отабеков ва бошқа ўртоқлар бронза медали билан тақдирландилар.

Ўзбекистонликлардан ҳаммаси бўлиб 50 кишига медаль берилди.

(ЎзТАГ).

Бадий агитбригадалар кўриги

Тошкентдаги «Қизил тонг» фабрикасининг маданият саройида яқинда республика касаба союзлари Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети томонидан ташкил этилган агитбригадаларнинг иккинчи республика кўриги бўлиб ўтди. Кўрик ВЛКСМнинг шонли 40 йиллиги ва Бутуниттифоқ касаба союзлари Советининг навбатдаги XII съездига бағишланган эди. Кўрикда республикамизнинг завод, фабрика ва бошқа корхоналарида муваффақиятли ишлаб, оммани тарбиялашда партия ва совет ташкилотларига яқиндан ёрдам бераётган 18 та энг илғор бадиий агитбригада қатнашди.

Бригадалар томонидан кўрсатилган программалар мазмун жиҳатидан ранг-барангдир. Уларда дангасалар, танқиддан қўрқувчилар,ароқхўр ва бюрократлар ўткир сатира остига олинган, илғорлар, новаторлар мадҳ этилган.

Чирчиқ химия комбинати, Фарғона тўқимачилик комбинати, Бухоро пахта тозалаш заводи ва Самарқанддаги В. И. Ленин номли республика шифохонаси бадиий агитбригадаларининг кўрсатган номерлари ҳаммага манзур бўлди. «Қизил тонг» тикувчилик фабрикаси ва Қўқон темирйўлчилар клуби агитбригада ҳаваскорлари кўрикда айниқса катта муваффақиятга эришдилар.

Агитбригадалардан айримлари республика касаба союзлари Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети томонидан қимматли буюмлар билан мукофотландилар.

Х. ТЎХТАБОЕВ.

ВЛКСМ 40 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН РЕСПУБЛИКА СПАРТАКИАДАСИ

21 сентябрь куни Тошкентдаги Марказий «Пахтакор» стадионида ВЛКСМ 40 йиллигига бағишланган Ўзбекистон X юбилей спартакиадасининг байроғи кўтарилади. Спартакиада программасига мувофиқ енгил атлетика ва гимнастика, волейбол ва баскетбол, велосипед спорти ва сузиш каби спортнинг 18 тури бўйича мусобақалар ўтказилади.

Бир ҳафта давом этадиган бу комплекс спорт тадбирига Қорақалпоғистон АССР, барча областлар ва Тошкент шаҳридан 2500 га яқин спортчи қатнашади. Мусобақалар пойтахтдаги «Пахтакор», «Спартак» ва «Динамо» стадионларида, М. Горький номли, Тельман номли ва Сталин номли маданият ва истироҳат паркларида, янги қурилган велосипед халқасида ва бошқа энг яхши спорт базаларида ўтказилади.

Ҳ. ТОЖИБОЕВ.

Телевизор экранида

16 СЕНТЯБРДА

19.30. Республика қўғирчоқ театрининг чиқиши.

20.00. «Москва атрофи оқшоми» ҳамда «Боку ва бокуликлар» номли ҳужжатли фильмлар.

21.00. «Озарбайжон композитори Узеир Гажибеков» деган телевизон календарь. Сўнгги ахборот.

Редактор ўринбосари М. ҚОРИЕВ.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 16/IX да **Янгиер**, 17/IX да **Холисхон**.

«ИСКРА» (қишки) — кундуз ва кечқурун: 1 ва 2-залда тарихий киноповесть **Иван Грозний** (иккинчи қисса — «Боярлар фитнаси»), 3-залда **Гитарали қиз**, кеч соат 8-20 минутда **Кураш ҳали тугамаган**.

«ИСКРА» (ёзги) — кенг экранли фильм **Севги мазуркаси**.

КАФАНОВ номли, «ХИВА» — **Олтин симфония**.

«ЁШ ГВАРДИЯ» — эрталаб соат 9 ярим ва 11-20 минутда янги фильм **Ҳаммага қарши**, кундуз ва кечқурун **Олтин симфония**.

«САЛЮТ» — **Гитарали қиз**.

Гулистон районидаги Бушуев номли **10-СОВХОЗГА** С-80, ДТ-54, ДТ-24, КДП-35, ДТ-14, ХТЗ-3-7-Универсал тракторларига **тракторчилар**, С-80 ва ДТ-54 машиналарига **бульдозерчилар** ва **скреперчилар**, шунингдек **слесарлар** ва **токарлар**

КЕРАК

Қабул қилинганлар ётоқ билан, оилалилар квартира билан таъминланади.

Колхоз, муассаса, ташкилот ва корхоналар диққатига!

Тошкент область матлубот союзининг

ТУЙТЕПА РАЙОНЛАРАРО САВДО БАЗАСИ

перечисление тартибида тўлаш шарти билан **ҳар хил озиқ-овқат, саноат, хўжалик товарлари ва қурилиш материалларн**

СОТАДИ

Адрес: Туйтепа (собиқ Чиғириқ) станцияси.

„Муштум“ журнали

ОБУНАЧИЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Журнал 1 июлдан ойда 2 марта чиқа бошлади.

Журналнинг етказилиши тўхталмасин учун, йиллик обуначилар обуна бўлган жойларига 20/IX гача қўшимча 9 сўм тўлашлари лозим.

Бирлашган нашриёт.

Полторацкий кўчаси, 5/2 уй, 12- квартирада турувчи **Обид Икромов**нинг шу квартирада турувчи маърифат Ғаниевна Икромовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Ленин район, 3-участка халқ судида кўрилади.

«ТРАНСПОРТ ҲАРАКАТИ ХАВФСИЗЛИГИ ҲАФТАСИ»

Капитал ремонтсиз 415 минг километр

Узоқни яқин, оғирни енгил қиладиган транспортнинг турмушда аҳамияти каттадир. Кўп тармоқли халқ хўжалигимизда машинанинг бажараётган ишлари ҳаммага маълум. Ана шу транспортни бошқариш, рулда ўтириб халққа хизмат қилиш жуда шарафли ишдир.

Мамлакатимизда, шунингдек, республикамизда транспорт ҳаракати жуда ривожланди, янги-янги маркадаги машиналар яратилмоқда.

Хўжалигимизда катта куч бўлган автомашинанинг тўхтовсиз ҳаракатини таъминлаш, ундан узоқ муддат фойдаланиш, машинани техник жиҳатдан яхши сақлаш, авария ва бахтсиз ҳодисаларга йўл қўймаслик шоферларга боғлиқдир. Биз қуйида шу ҳақда гапириб, ҳамкасбларимиз билан кўп йиллик иш даврида орттирган тажрибамизни ўртоқлашмоқчимиз.

Шоферлик қила бошлаганимизга 10 йилдан ошиб кетди. Бир неча йилдан буён Тошкентдаги 2- автопаркда ишлаб келяпмиз. Бизга 1954 йилда эски, ЕХ 62-94 номердаги ЗИЛ-155 маркали автобусни беришди. Бу автобус юқори динамик сифати, тез ва текис юришлиги, маневр қилиш хусусияти ҳамда мустаҳкам бўлганлиги учун СССРнинг ҳар қандай географик шароитида ундан фойдаланиш мумкин.

Машина бизга берилганига қадар 50 минг километрча йўл босган экан. Бу машинани ҳайдаган шоферлар техникага бепарволик билан қараб, машинани анча шалоқ қилиб қўйган. Шу сабабли бўш вақтларда уни ремонт қилиш билан астойдил шуғулландик. Ниҳоят, машинамиз «соғая» бошлади. У шу кунга қадар капитал ремонтсиз 400 минг километрдан ортиқ йўл босди. Бунга қандай қилиб эришдик?

Аввало шуни айтиш керакки, иккала шерик аҳиллик билан ишладик, бир-биримизга яқиндан ёрдам бердик, сансалорлик қилмай, биримизнинг камчилигимизни иккинчимиз тузатдик. Машинага бир хил муносабатда бўлдик.

«Транспорт ҳаракати хавфсизлиги ҳафтаси» муносабати билан ўтган якшанба куни юзлаб машина ва мотоцикллар Тошкент кўчаларини айланиб, аҳолини кўча ҳаракати қоидаларига риоя қилишга чақирди. Суратда: мотоциклчилар агитколоннаси Беруний майдонидан ўтиб бормоқда.

В. Панов фотоси.

Иккинчидан, машинани кузатиб бордик. Энг майда деталларини ҳам диққат билан кўздан кечирамиз. Ҳар бир рейсдан қайтгач, автобусни тозалаб ювамиз, шундан сўнг уни контроль канавага қўйиб, синчиклаб текшириб чиқамиз. Кўзга илинган заррача камчиликни ҳам шу зоҳотиёқ тузатиб, машинани навбатдаги рейсга тайёрлаб, сўнг уйга кетишга одат қилганмиз. Машинани техник кўрикдан ўтказишда шахсан ўзимиз қатнашамиз. Шундай кўрикни мунтазам ўтказиб туриш катта аҳамиятга эгадир.

Ҳар куни паркдан чиқиш олдида қуйидаги ишларни қиламиз. Дастлаб тормоз системасидаги конденсатга йиғилиб қолган чиқинди суюқлик тушириб, тозаланади. Бу эса тормознинг мунтазам ишлашини таъминлайди. Агар у онда-сонда тозаланса, тормоз магистрали кирланиб, яхши ишламай қолади. Бундан ташқари балондаги босимни текширамиз, агар ҳаво босими етарли бўлмаса, нормал ҳолга келтирамиз.

Йўлда приборлар щитини доим кузатиб боришни унутмаслик зарур. Совутиш системасини ҳам тез-тез сув билан янгилаб туриш фойдали. Айниқса, ёзда бунга катта эътибор бериш керак.

Автобусдан яхши фойдаланишнинг энг муҳим шартларидан бири уни тўғри ва билиб ҳайдашдир. Ҳайдашда белгиланган тезликка риоя қилиш лозим. Йўлда баландликдан пастликка тушишда машина энерциясидан фойдаланиб, бензинни иқтисод қилиш мумкин. Тома-тома кўл бўлар деганларидек, шу йўл билан ҳам анчагина бензинни тежаса бўлади. Биз шу йўл билан тежалган ёқилғи ҳисобига ҳар ой охирида автопаркдан бензин олмай икки кун юрамиз.

Руль люфтини доим 30-35 градусда бошқариш керак. Агар ундан ошиб кетса, у тез ишдан чиқади. Амортизатор эҳтиёт қилинса кузов ва рессорлар ҳам яхши сақланади. Машинамиз амортизатори 120 минг километр босди. Ваҳоланки қоида бўйича амортизатор 60-70 минг километр йўл босгач алмаштирилади. Йўлда подъезд ва остановкаларда тўсатдан, қаттиқ тормоз бериш ярамайди.

Юқоридагиларга қатъий риоя қилишимиз туфайли 400 минг километрдан ортиқ масофани капитал ремонтсиз босдик, ойлик планимизни мунтазам равишда ошириб бажариб, социалистик мажбуриятни ҳам ортиғи билан адо этяпмиз. Бизга маъмурият бир неча марта янги автобус олишни таклиф қилди, лекин биз кўнмадик. Чунки эски машинадан ҳам яхши фойдаланиш мумкин эканлигини амалда исбот қилмоқчимиз. Биз шу машинада ярим миллион километр йўл босишни мақсад қилиб қўйганмиз. Бунга албатта эришамиз. Бу бизнинг «Транспорт ҳаракати хавфсизлиги ҳафтаси»га қўшган ҳиссамиз бўлади.

Э. МАҲКАМОВ,
2- класс шофер.
А. ЮРУШКИН,
1- класс шофер.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси № 34. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140. Пропаганда бўлими — 34808. 136. Совет қурилиши бўлими — 136, Маданият бўлими — 132. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040, 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040, 135. Саноат ва транспорт бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156. Маҳаллий ахборот бўлими — 132, Секретариат — 29040. Эълонлар бўлими — 38142.

Р. 00687. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. № Б-569.